

༡༡། ལྷགས་ས་ལམ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱུ་
བརྒྱུག་གི་ཁེ་མ་སྐྱས་ཅེས་བྱ་བ་
བརྒྱུགས་སོ། །

མཐུན་པ་ལོ། གསུམ་ས་རྗེ་ཆོས་ལུན་རིན་པོ་ཆེ།

བཞོད་བྲ། ལྷགས་སྒྲ་མེད་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག
དེབ་སྤྱིའི་ཨང་། CHSB003

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༩ རྒྱུ་གསར་དུ་འཕུལ་དེབ་བཞོ་སྤྱད་བྱས།

གསུམ་ས་རྗེ་ཆོས་ལུན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞོད་ཆོས་སྤྱི་གཞི་ཁང་ནས།

༡༡། །སྒྲགས་ས་ལམ་གྱི་བཤད་པ་བྱུང་
འབྱུག་གི་ཐེམ་སྒྲས་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་སོ། ། སྐྱབས་ཐེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ།

བཛོད་བྱ། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག
དེབ་སྤྱིའི་ཨང་། CHSB003
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༩ རང་གསར་དུ་འཕུལ་དེབ་བཙོ་སྤྱད་བྱས།

སྐྱབས་ཐེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་མཛོད་ཚོས་སྤྱིག་ཁང་ནས།

དཔེ་སྐྱོན་བདག་དབང་།

ལས་གཞི་འདི་ནི་ Awakening Vajra དང་དེའི་འགན་འཛིན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་
བཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཀུན་དགའ་མཆོག་གི་ལས་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་རིའི་དཔེ་སྐྱོན་བདག་དབང་
ཁྱིམ་ས་ལུགས་འོག་ནས་སྤེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁྱིམ་ས་ལུགས་འདི་ཉིད་འཛིན་གྲིང་ལུལ་གྱུ་གང་
སར་ལག་བསྟར་བྱེད་ཆོག ། ལས་གཞི་འདིའི་ཆ་གས་ཙམ་ཡང་བླ་མོག་འདི་ནས་སྐད་ཡིག་གཞན་
ཀྱི་ནང་དུ་བརྒྱུད་འགོད་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། e-book སོགས་སྟོན་རྩལ་འབྲུལ་ཆས་གཞན་
སྐད་དེ་བརྒྱུད་གཏོང་བྱེད་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་། འདི་གའི་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ནམ་དེའི་
ཁྱིམ་ས་མཐུན་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱིས་གནང་བའི་ཡིག་ཐོག་གི་ཆོག་མཆན་ཡོད་ན། དཔར་སྐྱོན་དང་། པར་
སྟོན་རྒྱབ་པ་དང་། སྐྱ་འབྲུག་བྱེད་པ་སོགས་བླ་མཛོད་འདི་ནས་གནས་ཚུལ་གཞན་མཐོ་སྟོན་བྱེད་
པ་ལ་བཀག་སྟོམ་ཅི་ཡང་མེད། པར་དབང་སྤྱིར་བདག་ཡིན།

COPYRIGHT

This work is copyrighted worldwide, under United States copyright laws, by Awakening Vajra, under the guidance of its Spiritual Director, Khen Rinpoche Geshe Gyalten Kungka. No part of this work may be reproduced or transmitted in any form, in any language or by any means, electronic or mechanical, including, but not limited to: publishing, photocopying, recording or any other information storage retrieval and transmission system without the written permission of Awakening Vajra principals or legal representatives. All rights reserved.

དཀར་ཆག

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ཐོག་མའི་གཏམ།	a
དང་པོ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྒྲིབ་བཤད་པ་ནི།	2
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོང་བཤད་པ།	6
བཞི་བ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི།	11
ལྔ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཕོ་ཚུལ་ནི།	15
བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དུ་འཕོ་ཚུལ།	18
དང་པོ་ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་དུ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ།	20
གཉིས་པ་དག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ།	23
གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ནས་སྦྱ་ལུས་སྦྱ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ།	34
སྦྱ་ལུས་ཕྱི་ནང་ལྷང་ཚུལ་དང་བྱུང་དུས།	39
བཞི་བ་སྦྱ་ལུས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ།	43
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ།	47
ལྔ་བ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དུ་འཕོ་ཚུལ་ནི།	57
སྒངས་པ་བྱང་འཇུག་པ་དེ་རྫོགས་པ་བྱང་འཇུག་དུ་འཕོས་པའི་ཆད་ནི།	59

ལྷ་བ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།	64
གཉིས་བ་ས་བརྩ་སོགས་དང་ལམ་ལྷ་འཛོག་ཚུལ་ནི།	69
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ས་བརྩ་དང་རིམ་གཉིས་དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཚུལ་ནི།	82
བར་བྱང་སྒོན་ཆོག་.....	96

ཕྱི་མ་ཕྱི་ལ་པའི་ཐོག་མའི་གཏམ།

རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་དཔལ་
ལྷན་ཆེན་མ་དམ་པ་མཆོན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་ན།
གནས་ལྷ་རིག་པའི་དབང་ལྷན་ལྟུང་ས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེ་བཅུན་སྒོ་བཟང་ཆུག་
བསྟན་འཛིགས་བྲལ་དབང་ལྷན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག །གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་
སྐལ་ཅུང་ཟད་པ་བས་རེ་ཞིག་གཟུགས་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་ནའང་། སྤར་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་
མགོན་དུ་ཡང་སྤེད་འཁྲལ་བྲལ་སྤར་དུ་འབྱོར་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་
ཏེ། ཟབ་ཆུས་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ལ་སྤར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོང་བའི་སྒྲོན་འདུན་
དང་འབྲེལ། གང་གི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་ལེན་པའི་གུས་སྒོའི་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
སྤྱབས་མཆོག་གང་གི་སྤྲ་བྲང་སྤྱི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་འདོད་ལྟར། གང་གི་སྤྱིའི་ཐུག་
མཛོད་དགོ་བཤེས་ཆེ་བརྟན་དགོ་ལེགས་མཆོག་དང་། སྤྱི་ཞབས་ཆོས་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་དང་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་ཐོག་<<ཆོས་ལྷན་རིན་
པོ་ཆེའི་བྲ་མཛོད། >>ཅེས་པའི་བོད་ཡིག་བྲ་རྒྱ་གསར་བཟོའི་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་
ལས་དོན་ཁག་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་རྒྱ་དང་པོར་ལས་འགོར་བརྩམས་ནས་ཐུས་མཐུད་དུ་
མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་ཚུལ་གྱི་རིགས་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་མཛོད་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་།
མདོ་སྐགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག །སྤང་དོར་ལེགས་ལམ་སྟོན་པའི་
བཀའ་སྒྲོབ་ཁག །དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བརྟན་དང་བྲ་
བརྟན་ཁག །རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱི་བར་གྱི་རིགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པར་རིས་གཞན་སོགས་
རྒྱུད་ལམ་འབྲ་མིན་ཐོག་བྲ་རྒྱ་འདིའི་བརྒྱུད་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོར་མདོན་པར་

བྱེད་ཐུབ་པ་ནི། འོ་ཅག་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་བགོ་སྐལ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སློབ་མའི་གཙུག་མཐོན་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་བཞིན་བྱ་
རྒྱུའི་བརྟུང་ནས་གསན་གཟིགས་དང་། སུ་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱིན་ཡོད།

དེ་ཡང་འཕྲུལ་དེབ་ཁག་དང་། PDF, EPUB, གཟུགས་མཚོང་བརྟན་
འཕྲིན། Video, སྒྲ་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་། Audio, དེ་དག་ནི་ www.chodenrin-poche.com YouTube, and Sound Cloud བརྟུང་ནས་སུ་ལེན་དང་
གསན་གཟིགས་བྱེད་ཐུབ། དེ་ཡང་སློབ་ཁྲིམས་དང་། ལག་ཐོག་ཁ་བར། དེ་བཞིན་འཕྲུལ་ཆས་
འབྲུག་ Computer, Ipad, IPot, Mobile, སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རིན་མེད་སུ་
ལེན་དང་འཁོ་སློབ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆར་གཞི་དང་། བུ་ལམ་བརྟུང་ནས་ཐད་ཀར་གསན་གཟིགས་
དང་བལྟ་སློབ་ཐུབ་པའི་ལས་གཞི་འགོ་བཞིན་ཡོད་ནའང་། དེར་གི་ཆར་བརྟུང་བྱེད་ཀྱི་དུས་
རབས་གསར་བ་ཆེས་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར་ལས་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་
སྲུང་དང་ཤེས་ཚད་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་མ་ཟིན་པས། རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་མང་དག་ཤིག་ཡོད་པའི་ལས་
མཐོན་ལྡན་སྒྲིབ་དུས་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་སྒྲང་དོར་ལམ་
སྟོན་ལྟག་སློབ་ཡོང་བ་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་ཆེ།

ཅོམ་སྒྲིག་པ་རིགས་པའི་ལྷ་གྲུང་འདོད་པས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལྷ་ཧེངས་ ༡༥ ཉིན།

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདྲུས་པ་འཕགས་ཕྱགས་དང་མཐུན་པའི་
 རྒྱགས་ཀྱི་ས་ཡམ་རྩམ་གཞག་ཡིགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
 འདྲུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བཟླ་རྒྱ་ཡ། ཞེས་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཟུང་
 འདྲུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གསོལ་འདེབས་ནི། ལྷན་སྦྲེས་བདེ་སྟོང་མཁའ་དབྱིངས་དག་པ་
 ལས། །རབ་མཛེས་སྒྱུ་འཕྲུལ་མཆོན་དཔེ་འཇམ་ཚོན་གར། ཞེས་ཟུང་དུ་འདྲུག་རྒྱུའི་
 ཡ་གཉིས་སམ་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིས་པོ་སྟོན་མཛད་དང་པོའི་མགོན་པོ་འམ་
 ཟུང་འདྲུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་གུས་བས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། གསང་སྤྲུགས་
 མཇལ་དགའ་བ། བགྲང་ཡས་བསྐྱལ་བར་གང་གི་མཆོན་ཅམ་ཡང་། སིན་དུ་མཇལ་
 དགའ་སྤྲུགས་དུས་ཆེ་གཅིག་ལ། ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གོ་འཕང་མཆོག། བདེ་
 རྒྱག་སྦྱིན་བྱེད་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་རྒྱུད། ཅེས་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཟུང་གཅིག་ལ་ཁ་
 སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་སྦྱིན་ཐུབ་པ་ནི་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་མ་གཏོགས་
 རྒྱུད་ལྡེ་འོག་མ་ལ་མེད། དེ་འབྲེལ་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ། འཇམ་མགོན་བཤེས་
 གཉེན་རྣམ་རྩལ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི། རྒྲ་མེད་ལེགས་བར་བཤད་པའི་རྩེས་འབྲངས་ནས།
 དེམ་གཉིས་བཤོད་ཚུལ་ས་ལམ་རྣམ་གཞག་སོགས། གོ་སྤྲིའི་དག་གིས་མདོར་བསྐྱུས་
 བཤད་བར་བྱ། ཞེས་འཇམ་པའི་དབྱངས་མི་ཡི་གར་གྱི་རྣམ་བར་རོལ་བ་འཇམ་མགོན་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྒྲ་མེད་པ་དེའི་
 རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདི་ལ་བསྐྱེད་དེམ་དང་རྫོང་དེམ་གྱི་དེམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤོད་ཚུལ་རྣམས་ས་བཙུ་དང་ལམ་ལྷར་བསྐྱུས་ནས་ས་ལམ་གྱི་

ནཱ་གཞག་སོགས་གོ་སྤྱིའི་དག་གིས་མདོར་བསྡུས་བཤད་པར་བྱ་གསུངས། དེ་ལ་
འདིར་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ས་ལམ་ནཱ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་བཟོད་ཚུལ་
དང་། ས་བཅུ་སོགས་དང་ལམ་ལྷ་འཛོག་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་
དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བཟོད་ཚུལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་ནི།

རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་མཆན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅམ་མ་གཏོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་
དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་སློམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་
མཆན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐ་སྙད་མེད། ལྟོང་ཉིད་
སློམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་རྫོགས་རིམ་
ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ལ་ནཱ་བྱང་ཕྱོགས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་ནཱ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ད་ལྟ་ནས་བསློམ་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ཞེས་སྤྲུགས་དང་མདོ་ཡི་ཁྱད་པར་གང་གི་སློ་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་
པར་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་འབྲས་བྱ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་ནཱ་པ་མཐུན་པའི་
ལམ་སློམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སློ་ནས་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། གནས་ལུས་
ཡོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡི་གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་དང་མཐུན་པ་ད་ལྟ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སློམ་
པ་དང་ཆོས་མཚན་སྤྱངས། བསྐྱེད་ཆོད་ཉིན་དང་བཅས་པ་སློམ་པ་རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་ལ་ཡོད་
པ་དེ་ནཱ་ས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཆོས་མཚན་སྤྱངས། རང་ཉིད་ལྟར་སློམ་པ་ལུས་

ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དཔེས་སྤྲུལ་བའི་སྤྱད་ངོས་མཐུན། མཆོད་
བ་དང་བསྟོད་བ་ལུལ་བ་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་དག་པ་དང་ངོས་མཐུན། བདེན་མེད་སྒོམ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ངོས་མཐུན། མདོ་ཡི་
སྐབས་སུ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་བའི་ལམ་སྒོམ་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཐུགས་ལ་
ཡོད་པས་མདོ་ཐུགས་གཉིས་དེའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འབྱེད་གསུངས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
གསུམ་ལ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་བའི་ལམ་སྒོམ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་ཉོན་
ཐོགས་སྤེད་པ་སྡེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་མེད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གང་རུང་ཡིན་ན།
སྤྱངས་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ངོས་ཡོངས་སྤྲུལ་བའི་སྤྱད་གསུམ་དང་། སྤྱང་གཞི་
སྤེད་པ་སྡེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་བའི་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བྱེད་
ད་ལྟ་ནས་སྒོམ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ནི་གཙོ་བོ་སྤྱ་
གསུམ་ལམ་འབྱེད་སྒོམ་བའི་རྣམ་འབྱོར་སྡེ་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ངོས་ཡོངས་
སྤྲུལ་སྤྱད་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། རྒྱ་ལུས།
རགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱར་འཛིན་པ་གསུམ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་ཅ་སྤྲིན་པ་ལ་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱད་གསུམ་ལམ་འབྱེད་སྒོམ་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱ་
གསུམ་ལམ་འབྱེད་དེ་ཡང་སྤྱང་གཞི་སྤེད་པར་སྡེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གཞི་ལ་
འབྱུང་རྒྱུའི་ཤི་བ་དང་། ཤི་ནས་བར་དོ་བྱུབ་པ་དང་། སྡེ་བ་ལེན་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་
གསུམ་སྤྱང་བྱེད་དངོས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། རྒྱ་ལུས། རགས་
པའི་སྤྲུལ་སྤྱད་གསུམ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་ཅ་སྤྲིན་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱ་
གསུམ་ལམ་འབྱེད་སྒོམ་དགོས། དེ་ཡང་མཆན་བཅས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི། སྤྱང་ཉིད་
རྫོགས་པའི་སྒོས་དངོས་སུ་མ་བྱེན་པའི་སྤྱ་ལི་རྣམ་འབྱོར་དང་། མཆན་མེད་ཀྱི་རྣམ་

འབྱོར་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ས་ཟེན་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བུའོ། ། ཞེས་འདིར་
དེ་ལྟར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་བཞག་མེད། རྒྱུད་སྡེ་འོག་
མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་མེད་ཀྱང་མཆན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུང་གི་ཡོད། མཆན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྷ་སྒོ་ས་པ་
དེ་དང་། མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོ་ས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ལྷ་སྒོ་ས་པ་ལ་
ཐོག་མར་སྟོང་སྒྲུངས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། སྟོང་སྒྲུངས་བྱ་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞག་གཏོས་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདིས་མཆན་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ངར་དུ་
སྒྲུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་སྒོ་དེ་སྐྱབ་གཞི་བྱས་ནས་ལྷ་སྒོ་ས་དགོས་པ་ཡིན།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཤུགས་དག་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱན་མཐུད་ནས་ལྷ་སྒོ་ས་པ་ན་སྟོང་
ཉིད་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིས་མ་ཟེན་པ་མི་སྲིད་པས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟག་དགོས། བར་
ཕྱིན་ཐོག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཀྱི་རང་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྐྱོད་
ཀུས་ཀྱང་མཐར་ས་བཅུའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་
འཆང་རྒྱ་དགོས་ཏེ། ཞེས་བྱ་སྟོན་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཀྱི་
རང་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྐྱོད་ནས་མཐར་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་
འདེབས་དགོས་པ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གང་ལའང་གསལ་པོ་མེད་ཅེས་དཔལ་ལྷན་
ཆོས་རྗེས་གསུངས། འདིར་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་འཆང་རྒྱ་དགོས་པ་གསུངས་པ་སོགས་
མ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་མ་བཏབ་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཙམ་
གྱིས་འཆང་རྒྱ་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། རྗེ་ཡི་གསུང་ལ་སྟགས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་འཆང་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་པར་ཕྱིན་ཐོག་
པའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྐྱོད། ས་བཅུ་པ་ནས་སྟགས་སྒྲ་མེད་ལ་ཞུགས་
ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་

བཏབ་དགོས་པ་གསལ་པོ་མི་འདུག་པས་རང་ལམ་གྱིས་འཁོར་རྒྱ་བ་འཛོག་དགོས་པ་
ཡིན་ནམ་ཞེས་དེ་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད། སར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། སར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཤོད་ནས་དེའི་
རྗེས་སུ་སྐགས་གྱི་ལམ་གྱིས་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་གཞུགས་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་དང་། ཞེས་པ་དེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་པ་
ཡིན། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། སར་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་པའི་ལམ་གྱིས་ས་
བཅུ་པའི་བར་དུ་བཤོད་ཀྱས་ཀྱང་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བ་སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་ཀྱི། དེར་མ་ཞུགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དོ།། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྒྲ་མེད་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་
སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤེ་འོག་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་རང་རང་གི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བར་
བཤོད་དེ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དེ་སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤེ་
འོག་མའི་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གི་ལམ་རྒྱུད་པས་སངས་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཞེས་སྒྲ་མེད་གཞིར་བཞག་བྱས་ན་
དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་འཐད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱུད་སྤེ་རང་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་རང་རང་གི་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་རྒྱ་བ་དང་། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སར་ཕྱིན་རང་
ལམ་གྱིས་འཁོར་རྒྱ་བར་ལུས་ཀྱང་། སྐགས་སྒྲ་མེད་གཞིར་བཞག་བྱས་ན་སར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་ལམ་རྒྱུད་པས་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་བྱུང་བར་གསུངས། དེར་རང་ལམ་ལ་སྐགས་
ལམ་གྱིས་སྟོན་པ་བཏབ་པ་ཅིམ་ཡིན་གྱི། རང་ལམ་དོར་ནས་སྐགས་ལ་ཞུགས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་སྐྱེད་ལ་ཆེ་གཅིག་ལ་འཁོར་རྒྱ་བ་
ཁས་ལེན་ཀྱང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཁོར་རྒྱ་བ་དང་དོན་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ།

ཞེས་འདི་ཡང་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། རྩི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་
རྒྱ་བ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྩིས་འབྲུག་མང་པོས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་བསྐྱབ་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ཁས་
ལེན། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྟིགས་དུས་
ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་པར་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་རྒྱུ་
གྱིས་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྐྱལ་ཆེན་མང་པོར་སྐབ་པའི་ཆེ་ཡི་
རིག་འཛིན་བསྐྱབས་ཏེ། ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་དབང་ཞུས། དམ་
ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས། བསྟོན་པ་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་དོད་ལ་མཆོན་བཅས་དང་
མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ། མཆོན་བཅས་དང་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
ཕྱིན་ནས་ལས་ཆོགས་མང་པོ་སྐབ་ཞུས། ལས་ཆོགས་སྐབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐབ་པ་པོ་
མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བསྐྱལ་ཆེན་མང་པོར་སྐབ་པའི་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་
བསྐྱབས་ཏེ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོའི་ལམ་
བཟོད་ནས་འཆང་རྒྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཞེས་ལྷ་མེད་ནང་བཞིན་སྐྱར་ལམ་ཁྱད་ཆོས་
འདོན་རྒྱ་མེད་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུས་རིང་པོའི་བར་དུ་བསྟོམ་
ནས་འཆང་རྒྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་སྐགས་ལམ་ལ་སྤར་ཞུགས་
མ་སྟེར་བ་ཞིག་གསུང་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་འདྲའི་དུས་རིང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟིགས་
དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་མོང་བཤད་པ།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་

བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐབས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པས། རང་འབྲས་ཇོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེན་བྱེད་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་འཁྱོང་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རྒྱ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པས་རིགས་གནས་སྦྱར་བ་ཡིན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་དང་། གློས་གསར་དུ་བཏགས་ནས་བཏགས་པའི་རིམ་པ། གློས་པར་བཅོས་པ་ལྟ་བུ་བཅོས་པའི་རྣམ་འཁྱོང་། རིམ་པ་དང་པའི་རྣམ་འཁྱོང་རྣམས་དོན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་སྐྱོམ་ཆེ་ས་བོན་དང་བྱུག་མཆོན་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོམ་པས་སྦྱབ་གཞི་དེ་གློས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་གློས་གསར་དུ་བཏགས་པའམ་གློས་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། བཏགས་པའི་རིམ་པ། བཅོས་པའི་རྣམ་འཁྱོང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། ཇོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྦྱབ་གཞི་དེ་བྱུག་མཆོན་དང་ས་བོན་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཅ་དང་། རྒྱུ་དང་། ཐིག་ལའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱོམ་པས་སྦྱབ་གཞི་དེ་གློས་གསར་དུ་མ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་དང་ཇོགས་རིམ་གྱི་བསྐྱོད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་ལྟ་། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཆད། བསྐྱེད་རིམ་ནས་ཇོགས་རིམ་དུ་འཕོ་ཚུལ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་ཇོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེན་བྱེད་གང་ཞིག་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་སོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་

སྒྲོམ་གསར་དུ་བརྟགས་ནས་བསྒྲོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆལ་འབྱོར་དེ། བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་མཆན་ཉིད། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། བརྟགས་པའི་རིམ་པ། བཅོས་མའི་ཆལ་
འབྱོར། རིམ་པ་དང་པོའི་ཆལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དེ་ལ་ངོ་པོའི་སྒྲོམ་
དབྱེ་ན། རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་ཆལ་འབྱོར་དང་། སྤ་བ་རྟོག་པའི་ཆལ་འབྱོར་
གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་ཆལ་འབྱོར། སྤགས་ལ་གཞོལ་བའི་
ཆལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་སྤ་མོའི་ཆལ་འབྱོར། རང་ལ་
གཞོལ་བའི་ཆལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། ཞེས་སྤ་ཐེག་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བསྐྱེད་
རིམ་སྤ་མོའི་ཆལ་འབྱོར་དང་། རང་ལ་གཞོལ་བའི་ཆལ་འབྱོར་ཅེས་བྲ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་
རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆལ་འབྱོར་པ་ལ་སྤགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པ་
དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་དེ་ལ་སྤགས་ལ་གཞོལ་བའི་ཆལ་འབྱོར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆལ་འབྱོར་པ་ལ་སྤགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་བྲ།
བསྐྱེད་རིམ་སྤ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆལ་འབྱོར་པ་ལ་རང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྙད་རྒྱད་འབྲེལ་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།། ཞེས་དེ་གཉིས་ལ་སྤགས་ལ་
གཞོལ་བའི་ཆལ་འབྱོར་དང་སྤགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཆལ་འབྱོར་དང་། རང་ལ་
གཞོལ་བ་དང་། རང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ཆལ་འབྱོར་གྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་ཡོད།
བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་ཆལ་འབྱོར་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་དང་། སྤ་
མོའི་ཆལ་འབྱོར་ནི། ཐེག་ལེ་སྤ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པ་
ལ་བྱའོ།། ཞེས་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཐ་
སྙད་གསུངས་པས། དང་པོ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་རྟེན་པ་
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་འཛིན་སྤ་མོའི་ཆལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྤ་

ཅེ་སྟེ་དབུ་མའི་ཡར་སྟེ་དང་། རོག་གི་སྒྲ་ཅེ་དབུ་མའི་མར་སྟེ་ལ་ཐེག་ལེ་སྤ་མོ་སྟོན། ཐེག་ལེ་སྤ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྟོམས་པཞིག་ལ་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་ན་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་མ་སྐྱབ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། ཁྲིང་རྣོ་ལ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལ་འོང་མེད་པས། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཐིམ་ནས་སྤ་མོ་མ་བསྟོམ་པར་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་དགོས་གསུངས། སྤ་མོ་སྟོམ་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས།

གསུམ་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། རགས་པ་བླ་པ་གཅིག་པ་དང་། སྤ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱ་བཤད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྲིང་ལ་རགས་པ་བླ་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤ་མོ་ལས་དམིགས་རྟེན་རགས་པའི་རང་དང་ལྟ་གཅིག་དུ་བླ་པ་འཇུག། གཅིག་དུ་སྤ་བླ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་སྤ་མོ་ནི་ཐེག་ལེ་སྤ་མོ་ཡུང་འབྱུང་ཅན་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟོམ་པ་ཞིག་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་སྤ་མོ་ལ་ལྟོས་ནས་དམིགས་རྟེན་རགས་པས་ན་རགས་པ་ཟེར། བསྐྱེད་རིམ་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྲིང་ལ་སྤ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་རྟེན་སྤ་མོ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བསྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤ་མོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་རྟེན་སྤ་བས་ན་སྤ་མོ་དང་། རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བསྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ལེ་

ཕ་མའི་ནང་དུ་སྒོ་ཡིས་པར་བཅོས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྒོམ་པ་མ་
གཏོགས་དོན་ལ་དངོས་སུ་ལྷ་བྱུང་བ་མེད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་སྒོམ་པའི་ནལ་
འབྱོར་ཟེར་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ནལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུང་གཞི་སྒྲེ་
ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་དུ་སྒོམ་བཅོས་ལིང་
བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྒྲུ་བཤད་འདི་འབྲའང་ཟེར་ཆོག་གོང་དུ་སྒྲུ་བཤད་པ་ནི་སྒྲུབ་གཞི་སྒོམ་གསར་དུ་
བཅོས་ནས་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འདིར་སྒྲུང་གཞི་སྒྲེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་
ནམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་དུ་སྒོམ་བཅོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་
འཆི་བ་ཆོས་སྒྲུའི་ལམ་འབྱེར་ནི་དོན་ལ་ཆོས་སྒྲུང་སོང་བ་མིན་ནའང་སྒོས་ཆོས་སྒྲུ་
དངོས་ཡིན་སྟུམ་པ་དང་། ཆོས་སྒྲུའི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་ཆེ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལུན་བྱས་ནས་
བསྒོམ་དགོས་པས། སྒྲུང་བ་སྟོང་སང་དང་། དེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པ། སྟོང་ཡུལ་དུ་
བདེ་བ། ཆོས་སྒྲུ་དངོས་ཡིན་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་སྒོམ་བཅོས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་
ཆོས་སྒྲུ་ལམ་འབྱེར་ཟེར། དེ་ནས་བར་དོ་ཡོངས་སྒྲུའི་ལམ་ཁྱེད་སྒོམ་པ་ནི་ཡི་གེ་དང་
ལྷ་དང་འོད་ཅི་རིགས་བསྒོམ་ནས། དེ་ཡོངས་སྒྲུ་དངོས་ཡིན་སྟུམ་ནས་བསྒོམ་དགོས་
པས་སྒོ་ཡིས་བཅོས་པ་ཅམ་ཡིན། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་རགས་ཅམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་བྲག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནམ་པ་ཅན་བསྒོམ་ནས་དེ་ལ་སྒྲུལ་སྒྲུ་དངོས་ཡིན་སྟུམ་ནས་
བསྒོམ་དགོས་པས། སྒྲུ་གསུམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་དུ་སྒོམ་བཅོས་ལིང་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུ་བཤད་དོ།

བཞི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི།

གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལ་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞེས་
ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སམ་གང་ཟག་དེར་རང་རྒྱད་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་
བའི་རིམ་པའི་དབང་ལས་མཆོན་མི་འདྲ་བ་བཏགས་ཚུལ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་
དག་པར་དབང་ཐོབ་བ་དང་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་དང་། གསུམ་པའི་སྟོགས་
གཅིག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་། གསུམ་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཞི་བ་ནི་
རྫོགས་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་གོ། ཞེས་ལས་དང་པོ་བ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་
ཟད་བབས་བ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་བ་དེ་
ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས་ཆ་ཤས་གཅིག་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཆ་ཤས་
གཅིག་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་བ་ནི་རྫོགས་
རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོའི་སྐབས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ས་མཆོམས་རིམ་ལྟར་
འཛིག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་སྒོམ་བ་ནས་བཟུང་རགས་པའི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ན་གསལ་བར་འཆར་ཡང་ཡུད་ཅམ་
གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་མི་ཁུས་པའི་བར་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞེས་
རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་པའི་ཆོ་གསལ་
བར་འཆར་ཐུབ་པ་ལ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་གསལ་བར་འཆར་མི་ཐུབ་པའི་བར་ནི་ལས་
དང་པོ་བ་དང་། དེ་ཡང་གོམས་ནས་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་
ཡུད་ཅམ་ནས་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་སྒྲིབ་བརྟེན་པོར་འཆར་ཐུབ་པ་ཡོད་ནའང་། སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ལྟ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུར་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྒྲི་སོགས་སྐྱགས་
བཀོད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཁ་ཤས་ནང་ལ་ལྟ་བཀོད་པ་ཡོད་པས། རགས་པའི་རྟེན་དང་

བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡུད་ཅམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་ཐུབ་ཅིང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་
བཀོད་པའི་ལྷ་སྤྱོད་མོ་དེ་ནམས་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་བར་འཆར་མི་ཐུབ་པའི་བར་སྟེ།
རགས་པ་ལ་ཡུད་ཅམ་རེས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་སྤང་བརྟེན་པོ་འཆར་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་
གྱི་ལྷ་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསལ་སྤང་བརྟེན་པོ་མི་འཆར་བའི་བར་ནི། ཞེས་དེ་ལྟར་ཤར་
ཅུས་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སྤྱོད་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་
སྤང་བརྟེན་པོ་མི་འཆར་བའི་བར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ཞེས་རགས་པ་ལ་
གསལ་སྤང་འཆར་ཐུབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་ཟེར། ལྷ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡུད་ཅམ་གྱིས་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་གསལ་སྤང་བརྟེན་པོ་ཤར་བཟོབ་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་
ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ལ་མ་སྐྱབས་གྱི་བར་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་
པ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡུད་ཅམ་
གྱིས་གསལ་སྤང་འཆར་ཐུབ་པ་མ་ཟད་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སྤྱོད་མོ་དེ་ནམས་གྱི་
ཕྱག་མཆོན་དང་། ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་སྤང་བརྟེན་
པོར་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་
པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པའང་ཟེར། འདི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཅིང་།
མཆོམས་འདི་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པར་འཛིག་གོ། ཡེ་ཤེས་ལ་
ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་ཅུས་པ་
ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཐོན་པོར་སྐྱབས་པའི་
སྐབས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ། དེས་ན་འཕེན་པ་རི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ན་ཆད་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་
གསལ་སྤང་དང་ལྟའི་ང་རྒྱལ་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་བཙས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ནམ་ཐོན་པ་ན།
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པར་འཛིག་པ་

ཡིན་ལ། ཞེས་དང་པོ་རང་གིས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆད་ཆེ་ཆུང་
སོགས་སྤར་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རིམ་
གྲིས་གསལ་བཏབ་པ་ན་ཆད་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་
བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་དགོས། ཞི་གནས་སྐབས་སྐབས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལྷ་སོགས་གང་འདྲ་
ཞིག་སྒྲོམ་པར་འདོད་ན་དང་པོར་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་གཏོང་བ་ནང་བཞིན་བསྒྲོམ་དགོས།
དེ་ལྟར་མ་སྒྲོམ་ན་ཉིང་རེ་འདྲིན་སྒྲོམ་མེད་དུ་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པར་གསུངས། སེར་པོ་
བསྒྲོམ་འདོད་ནས་དམར་པོ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་འདྲིང་ཡང་སྒྲོམ་ཆེ་སྤར་གྱི་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན་ལྷག་ཆད་མེད་
པར། གསལ་སྤར་དང་ལྷ་ཡི་ར་རྒྱལ་རང་གིས་སྐྱེས་པའི་བཙས་མིན་གྱི་སྤྱིང་བ་ནམ་
ཐོན་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པར་
འཛོགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་རིམ་གྲིས་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་ལས་དང་པོ་
པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སྤོ་མོ་བསྒྲོམ། བསྐྱེད་རིམ་སྤོ་མོ་སྒྲོམ་
པའི་དུས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

བསྐྱེད་རིམ་སྤོ་མོ་རགས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་རྣམས་
སོ་སོར་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་
པའི་ཆེ། དེ་ཡི་ཆ་སྤོ་མོ་རགས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་སིང་རེ་
ཤར་བ་ལ་བྱིང་རྟོན་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྲལ་ཆ་འཁྱོངས་ཐུབ་པ་ནི།
བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པ་ན་དེའི་ཆ་སྤོ་མོ་རགས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་གསལ་སིང་རེ་
གསལ་སྤར་བརྟན་པོར་བྱིང་རྟོན་དང་བྲལ་བ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྲལ་ཆ་སྟེ་དེང་སང་
ལྟར་ན་ཆུ་ཆོད་བཞི་འཁྱོངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་

ཡིན། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་སོགས་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་འཛིན་ཀུས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ཡིན། ཞེས་སྤྱོད་རིང་སྤང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཀྱི་བར་བྱིང་
ཁོད་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་འཛིན་ཀུས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
བྱང་པར་ནི་དེའོ། ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལོ། སྤྱོད་ལོ་ལྷུངས་འབྱུང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པ་ན་དེའི་ཆ་སྤྱོད་རིམ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་
པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་སིང་རེ་ཤར་བ་ལ་གོང་ལྟར་འཛིན་ཀུས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་
སྤྱོད་ལོ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་སྤྱོད་ལོ་ལྷུངས་འབྱུང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གསལ་སིང་
རེར་བྱིང་ཁོད་དང་བྲལ་བར་རྒྱ་ཆོད་བཞི་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལོ་ལ་བརྟན་
པ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་སོགས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཛིན་ཀུས་པ་
ན་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལོ་ལ་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་འཛིན་ཀུས་པ་ཡིན་ནོ། ། བསྐྱེད་རིམ་
སྤྱོད་ལོ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་ཐོབ་པས་ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་པ་
བྱུང་ཅིང་། ལྟ་ཡི་སྤྱོད་དང་བྲལ་མཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་ལ་དཔྱད་པའི་ལྟ་མཐོང་
ཡང་འབྱུང་བས་ཞི་གནས་བྱུང་འབྲེལ་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན། ཅེས་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་དང་བྲལ་
མཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གཅིག་ལས་གཉིས། དེ་ལས་བརྒྱ་ལྟོད་ལ་སོགས་པ་དང་། དང་
པོར་རང་གི་ཞལ་ཙམ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་དུ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་
དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་དུ་སྤྱོད་ལོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དང་
པོར་ཡང་འབྱུང་བས་ཞི་གནས་བྱུང་འབྲེལ་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
སྤྱོད་ལོ་ལ་གང་དུ་ཡང་ལྟ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་ལོ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ལུས་
མ་གསུངས་ཏེ། ལྟ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་ལོ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་

འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ཚུལ་བྱར་དུ་མ་
གསུངས་པ་ནི། ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་དང་དེ་ཡང་སྤྱི་མོའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་
ཞི་གནས་འགྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་མ་གསུངས།

ལྷ་པ་བསྐྱེད་དེ་མ་ནས་ཆོག་མ་དེ་མ་ལ་འཕྲོ་ཆུལ་ནི།

བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་
རྒྱུད་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན། བསྐྱེད་
དེམ་ནས་ཆོག་མ་དེ་མ་དུ་འཕྲོས་པར་འཛོལ་གོ། ཞེས་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱེ་
མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུད་ཞེས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་
ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་དེམ་གྱི་སྐབས་སུའང་
ཡོད་པར་གསུངས། བསྐྱེད་དེམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ཐེམ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཞུགས་
གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུད་བའི་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་འཆར་ལ། རྒྱུད་མེམས་
བབས་སྤྱོད་པ་ལ་བདེ་བ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་ནས་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པ་ཞིག་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟ་བུར་
བསྐྱེད་དེམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་དེགས་ནི་ཆོག་མ་དེ་མ་དུ་འདུས་པར་
གསུངས། དེ་སྐྱེས་པ་ན་གང་ཟག་ཁོ་རང་ཆོག་མ་དེ་མ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
བསྐྱེད་དེམ་སྐབས་སུ་རྒྱུད་བས་མིན་ནམ་སྟུང་། བསྐྱེད་དེམ་སྐབས་སུ་མ་ཟད་དབང་
གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཆོག་མ་
པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས། དེར་བརྟེན་དབང་ཐོབ་ཚུལ་ལ་མང་པོ་ཡོད། དབང་ཐོབ་
ནས་བསྐྱེད་དེམ་མ་སྐྱོམ་པར་དུ་ཆོག་མ་དེ་མ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་མ་དེ་མ་ལ་ལྷ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་པའདྲ། དེམ་པ་འོག་མ་

ལས་གོང་མར་འཕོ་ཚུལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡོ།། ཞེས་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་
བ་ལྟ་གསུངས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབེན་བ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་བགྲངས་ན་རིམ་བ་དུག་
ཡོད། རིམ་བ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་ཚུལ་ལ་ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་དང་།
སེམས་དབེན། སྦྱ་ལུས། འོན་གྱི་འོད་གསལ། དེ་ནས་དག་བ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་བྱང་འཇུག་ལ་
འཕོ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི། བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
བྲས་བ་ལས་བྱང་བའི་སྟོབ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་བ་འདེན་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འོ་པོ་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་རིགས་སུ་འཛོག་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་
རིགས་སུ་ཡང་བསྐྱེས་ནས་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པར་གསུང་མཁན་ཡོད་ལ། རྫོགས་རིམ་
གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་བ་མ་གཏོགས་རྫོགས་རིམ་མིན་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད། ཁོང་གིས་
གང་གསུངས་ཅེན། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
ཀྱིས་རྫོགས་བ་འདེན་བ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་གསུངས་བ་ཡིན་ནམ།
རྫོགས་བའི་རིམ་བ། མ་བརྟགས་བའི་རིམ་བ། རྣལ་མའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་བ་གཉིས་
བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅེས་སྤར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོས་བཅས་ནས་བསྟོམ་
བས་བཅས་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས། རྫོགས་རིམ་ལ་རྣལ་མའམ་མ་བཅས་བའི་རྣལ་
འབྱོར། རིམ་བ་གཉིས་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་གཉིས་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ལུས་དབེན། དག་དབེན། སེམས་དབེན། སྦྱ་ལུས། འོད་གསལ། རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་
བ་སྟེ་དུག་ཏུ་སྦྱོད་བསྐྱེས་དང་། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་དུག་བ་ཅ་འགྲེལ་ལས་གསུངས། ཞེས་
ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། འཕགས་བ་ལྟའི་
སྦྱོད་བསྐྱེས་དང་། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱད་ལེའུ་དུག་བ་ཅ་འགྲེལ་ལས་རིམ་བ་དུག་

གསུངས། རིམ་ལྔ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། ལུས་དབེན་དག་དབེན་དུ་བསྐྱས་
ནས་དག་དབེན་དང་སོར་བྱས་ཏེ། རིམ་པ་ལྔར་བཤད། རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྔར་བྱེ་
བའི་ཆེ་ན་ལུས་དབེན་དེ་དག་དབེན་དུ་བསྐྱས་ཤིང་། དག་དབེན་དང་། སེམས་དབེན་
སོར་རིམ་པ་ལྔར་བཤད། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་དང་སོ་ལས། རིམ་པ་དང་སོ་གཉིས་
ཀྱང་སེམས་དབེན་དུ་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་དམིཌ་གྱི་རིམ་པ་སོར་
རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་ཡང་མཛད་དེ། ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན། སེམས་
དབེན་སྟེ་དབེན་པ་གསུམ་སོ་སེམས་དམིགས་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྐྱ་ལུས་དང་། འོད་
གསལ། ཟུང་འབྲུག་ཅེས་རིམ་པ་བཞི་བཤད་དོ། དེ་དག་ནི་དབྱེ་བསྐྱེའི་བྱུང་བར་ཅམ་
ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་དང་། བསྐྱས་པ་ཅམ་
ལས་འགལ་བ་མིན། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མར་རྫོགས་རིམ་ལ་སོར་སྐྱད་སོགས་སྦྱར་
བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འང་གསུངས་ཏེ། གསང་འདུས་སྒྲོན་ལམ་དུ། སོ་སོར་སྐྱད་དང་
བསམ་གཏན་སོག་ཚུལ་དང་། འཛིན་བ་རྗེས་བྲན་ཏིང་འཛིན་ཡན་ལག་དྲུག། ཅེས་
གསུངས། དེ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ལུས་དབེན་དུ་
འདྲ། ཞེས་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སོ་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ན་རྗེ་ཉུང་འདྲ་
དགོས་ཤིན། སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་ལུས་དབེན་
དུ་བསྐྱ། སོག་ཚུལ་དག་དབེན་དུ་འདྲ། ཞེས་དག་དབེན་དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་སོག་ཚུལ་
གསུམ་དབྱེར་ཡོད། འཛིན་བ་འོད་གསལ་དུ་འདྲ། རྗེས་བྲན་དང་ཏིང་འཛིན་གཉིས་
སོ་བྱང་འབྲུག་ཏུ་འདུའོ། ཞེས་དེ་ཡང་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་འགལ་བ་
མིན་ཞིང་། རིམ་པ་ལྔའི་ནང་དུ་འདུས་སོ།

གསུམ་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། བྱིང་ལ་
རྫོགས་རིམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རང་

གྲུབ་ཅིང་ནས་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྫོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
གནས་པ་ཅ་དང་། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཞོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སམ་བཞོན་པ་ཐིག་ལེ་
ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་སྐྱོམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
བསྐྱོམ་རྒྱུའི་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་དེ་སྐྱོས་བཏགས་ནས་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་
པར་རང་གི་བྱང་པོ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པས་རྫོགས་རིམ་གསུངས་པ་ཡིན།
མ་བཅོས་པ་དང་རྣལ་མ་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དུ་འཕོ་རྒྱུ་ཡ།

བཞི་བ་རིམ་པ་འོག་མ་ལས་གོང་མར་འཕོ་རྒྱུ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་
རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དུ་འཕོ་རྒྱུ་ཡང་གོང་ལྟར་ཏེ། མཉམ་བཞག་དུ་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐིག་པ་
ལས་བྱང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་ཤིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སོབ་དུ་
ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་
ཡི་རྣམས་པར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་ནོ།། རྫོགས་
རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གསུངས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡོད་པའང་གོ་བས་ལུས་
དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཐོག་མར་ལུས་དབེན་སྐྱོམ་ཆེ་དང་པོ་
ནས་དབུ་མའི་ནང་ལ་རྒྱུད་ཐིག་མི་རུས་པས་དང་པོར་ཁྱེད་ཅེས་ཅིང་། དེ་ནས་
ཡང་ཡང་སྐྱོམ་པས་གནས། གནས་པ་གོམས་པས་དབུ་མའི་ནང་ལ་ཐིག་པ་འབྱུང་། ལྷ་
བྱུག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷགས་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་མཉམ་པར་རྒྱུན་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུད་
ཁྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན། ལྷ་ཁྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ན་གནས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷ་ཁྱུང་གི་

རྒྱ་བ་ཆད་ནའང་ལྷོ་བ་འགྲུལ་བའང་ཡོད་པས། ལྷོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་བྱུང་ན་ཐེམ་པའི་
རྟགས་སུ་གསུངས། མཉམ་བཞག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱ་ཏྲིར་ཐེམ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཏྲི་ནི་ཅ་དབུ་མ་ཡིན།
སྤྱང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐེམ་བ་དགའ་ལ། དབུ་མའི་གནས་གཞན་དག་ཏུ་ཅང་ཅམ་
ཐེམ་སྤྱང་བ་ཡིན། དག་དབེན་མ་སྒྲོམ་བར་ལ་ཅ་མདུད་མ་ལུས་བ་གྲོལ་ནས་སྤྱང་ཁའི་
དབུ་མར་རྒྱུང་ཐེམ་བ་མི་སྲིད་ལ། ལུས་དབེན་སྐབས་ལ་སྤྱང་ཁ་ལས་གཞན་པའི་ལྷོ་བ་
ལྷ་བྱར་ཐེམ་ཞིང་ཐེམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ། དེ་ལས་ལངས་
པའི་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་འདེབས། དེ་ཡང་
རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ལུས་དབེན་ནོ། བར་སྒྲོམ་པའི་ཆེན་དང་པོར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་དང་། དྲིལ་པོ་དེ་
ལ་སོ་སོར་དབྱེན་རིགས་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་སྒྲོམ། བསྐྱུས་པའི་ཆེ་རིགས་ལྷ་དང་། རིགས་
གསུམ་དང་། རིགས་གཅིག་དང་རིགས་བཞིར་ཡང་བསྐྱུ་རྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས། ཐོག་
མར་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་ཐབས་བྱེད་བ་ནས་མ་ཐེམ་བར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་
དབེན་ཡིན་ལ། དབུ་མར་ཐེམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་ནོ།

ལུས་དབེན་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། ཞེས་ལུས་དབེན་གྱི་སྤྱོད་བཟུང་ནི་ལུས་
དབེན་ཞེས་བ་དབེན་གཞིའི་ལུས་གང་ལ་གང་གིས་དབེན་དགོས་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དབེན་
གཞིའི་ལུས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་སོགས་ལ་རྫོགས་རིམ་
པས་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཅའ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལས་དབེན་བར་བྱེད་དེ། དག་
བ་ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འང་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་བཀག་ནས་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་འདོན་བ་ཡོད། འདིར་
རྫོགས་རིམ་ལ་སྤྱར་བས། གང་གིས་དབེན་ན་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན། དབེན་
པའི་ཐབས་གང་དགོས་བ་ཡིན་ཟེར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཅའ་ནས་

ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་དག་པ་སྟ་ཡི་ནམ་པར་ཤར་བའི་ནལ་
འབྱོར་དགོས་སོ།། སྤྱིར་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དོ།།

ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་ཚུལ་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་
གྱི་ནང་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་རྩྭ་རྒྱུ་འཛིན་མར་སྟེ་ལྟ་བུར་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་
ཞུགས་པ་ལྟ་བུར་སྒོམ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱུ་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པ་ཡིན་
པས་སེམས་གཏད་ས་དེར་རྒྱུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་པའི་
ཐབས་ཡིན། དེ་ནས་གནས་པ་དང་ཐིམ་པ་ཡང་འབྱུང་བས་དེ་འབྲའི་རྒྱུ་དབྱ་མར་
ཞུགས་པའི་ཐབས་དེ་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ།།

དང་པོ་ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་བྱ་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ།

རྒྱུ་ལྟར་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་
ཤར་བའི་དོ་རྩེའི་བརྒྱས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིར་གའི་གོང་འོག་གི་ཅ་མདུད་སྟོད་
པོར་སོང་སྟེ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུ་ནམས་སྟེང་གའི་རྩྭ་རྒྱུ་འཛིན་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་བྱ་འཕོས་པ་ཡིན། ཅ་གསུམ་
འཁོར་ལོ་བྱུག་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡང་གསུངས་པས། ཅ་ཡི་གནས་སྤངས་ནི་ལུས་
ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བ་ན་ཅ་རོ་རྒྱུ་དབྱ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད།
དེ་ཡང་དབྱ་མའི་ཡར་སྟེ་སྟེ་ཞི་བ་ཡིན་ན་མཛོད་སྟུང་དང་། ལྟ་བུག་པོ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱན་ཡོད་ས་སྟོན་མཆོམས་ལ་ཡོད། དབྱ་མའི་མར་སྟེ་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེ་དང་དེ་ནས་
རོ་རྒྱུ་དབྱ་གསུམ་སོ་སོར་གྲེས་ཡོད། རོ་མའི་ཡར་སྟེ་སྟེ་བྱུག་གཡས་པའི་ཅེར་བྱག་
པ་དང་། རྒྱུ་མའི་ཡར་སྟེ་སྟེ་བྱུག་གཡོན་པའི་སྐབས་ནས་མར་བྱག་པ་ཞིག་ཡོད་

གསུངས། དེ་ཡང་ཅ་འཁོར་བཞི་བྱས་ན་ལྷོ་བ་ལ་སྐྱེལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བྱག་ཅ་
ཅ་བཞི་དང་། ལྷོ་ཁ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད། མཐོན་པར་ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དཔལ་བར་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་
ཡོད། འཁོར་ལོ་ཡོད་སའི་ཐད་དེར་རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱ་མར་འབྱུང་ནས་ཡོད། ལྷོ་
བའི་ཁ་ཐུག་ལ་དབྱ་མ་དང་རྩ་རྒྱུ་མ་མཉམ་དུ་རྩ་མས་འབྱུང་གཅིག་རྒྱབ། ཡང་རྩ་མས་
དབྱ་མ་དང་རྩ་མ་ལྷན་དུ་འབྱུང་གཅིག་བྱས་ཏེ་མདུད་པ་གཅིག་དང་། ལྷོ་ཁ་ལ་རྩ་
མས་དབྱ་རྩ་གཉིས་ལ་འབྱུང་གཅིག་དང་། རྩ་མས་རྩ་དབྱ་གཉིས་ལ་འབྱུང་གཅིག་
དེ་གཅིག་ལ་བཅེས་ནས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་ཡོད། དོན་ལ་མདུད་པ་བྱག་ལྷ་བྱ་ཞིག་
ཡོད། མཐོན་པར་དང་། དཔལ་བར་ཡང་ཅ་འཁོར་ཡོད་ས་དེར་ཅ་མདུད་ཡོད། ཅ་མདུད་
ཀྱི་མཆོམས་ནས་ཅ་འཁོར་ཁ་གྲུས་ཡོད། ལྷོ་ཁའི་དབྱ་མར་ལ་རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་
མདུད་པ་གསུམ་མཐ་བྱག་གིས་བཅེངས་བས། ལྷོ་ཁའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་མདུད་པ་དེ་
འགྲོལ་དགའ་བས་ལྷོ་ཁའི་རྩ་རྒྱུ་རྩ་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པ་
དགའ་བ་ཡིན། ལྷོ་བ་སོགས་ཅ་འཁོར་གཞན་ན་རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་མདུད་པ་རེ་རེ་ལས་
མེད་པས་མདུད་པ་སྟོད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྟོན་ལ་ཅ་འཁོར་གནད་
གཞན་དག་ལ་རྩ་རྒྱུ་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལུས་དབེན་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད།
དག་དབེན་སྐབས་ལ་དག་དབེན་དོ་རྩེ་བཟུངས་པ་སྟེ་རྩ་རྒྱུ་ལྷན་འབྲུག་གནས་གསུམ་ཡི་
གོ་གསུམ་ཀྱི་གདངས་སུ་ཤར་བར་མོས་ནས་བསྐྱོམ། དེས་ལྷོ་ཁའི་ཅ་མདུད་སྟོད་དུ་
འགྲོ་ཞིང་ལྷོ་ཁའི་དབྱ་མའི་ནང་ལ་རྩ་རྒྱུ་ཐུབ། ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་དུ་འགྲོ་
རྒྱུ་ལ་རྩ་རྒྱུ་ལྷན་འབྲུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་རང་གདངས་ཡི་གོ་གསུམ་ཀྱི་གདངས་སུ་
ཤར་བའི་ཞེས་དབྱགས་པར་རྩ་རྒྱུ་འགྲོ་ཡོང་གནས་པ་སྟེ། རྩ་རྒྱུ་ལྷན་འབྲུག་པའི་སྐབས་
ཨོ་ཀྱི་རྩ་མས་ལྷོ་ཁའི་རྩ་རྒྱུ་ལྷན་འབྲུག་ ལྷོ་ ཡི་གདངས་ཀྱིས་ལྷོ་ཁའི་རྩ་རྒྱུ་ལྷན་

གནས་པའི་མོས་པ་བྱེད། སྤྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱང་པར་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས་
རྒྱང་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་ཤར་བའི་མོས་པ་བྱེད་
ནས་སྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་ལྟོད་པོར་སོང་བ་སྟེ།
སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་ལྟོད་པོར་སོང་བ་ལ་ཅ་མདུད་ཁོལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་
ལས་ཅ་མདུད་འགྲོལ་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཅ་མདུད་འགྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པས། འདིར་ཅ་མདུད་ལྟོད་པོར་སོང་ཞེས་གསུངས། སྤྱིང་འོག་གི་
རྒྱང་ནམས་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི། ཞེས་རྒྱང་རགས་པ་ནམས་
སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཐེམ་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱང་ཐེམ་ནས་
ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་འགག་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་སྤྱང་བ་དཀར་ལམ་པ་སྟོན་
གནས་གཡའ་དག་པ་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་སྤྱང་བ་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པ་ཞིག་
འཆར་གསུངས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་སྤྱང་སང་དམར་ལམ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
ནས་སྟོད་ཀྱི་སུན་པ་འཇུག་པོ་ལྟ་བུ་ནག་ལོང་ལོང་གི་ནམ་པར་འཆར། འཆི་བའི་
སྐབས་སུ་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་དབང་གིས་ཤར་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དེ་ནམས་ཤར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་
པ་ན་ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་དུ་འཁོས་པ་ཡིན་གསུངས། དག་དབེན་ནི་རྒྱང་
སྤྱགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས། དག་དེ་གང་གིས་དབེན་ན་རྒྱང་སྤྱགས་སོ་
སོར་སྤྱང་བ་དེས་དབེན་དགོས། དག་དབེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤར་ཡོད་དེ། དག་གི་ཅ་པ་ཤིན་ཏུ་
སྤྱ་བའི་རྒྱང་ཐ་མལ་དུ་རྒྱ་བ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱང་སྤྱགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་
བའི་ནམ་འཁྲོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ད་ལྟ་ང་ཆོ་རྒྱང་སེམས་རགས་
པས་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། རྒྱང་སེམས་རགས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱང་
སེམས་སྤྱ་མོས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱིར་རྒྱང་ལ་ཅ་པའི་རྒྱང་ལ། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་

ལྷ་སྟེ་བཅུར་བཤད་པའི་ནང་ནས་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྷའི་ནང་གི་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་
རྒྱང་ནི། རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ལ་ཨ་བྱང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་གསུངས། དེ་དག་གི་ཅ་བ་ཡིན་
པར་འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ལས། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་། དོན་ཆེན་ཡི་གེ་
དམ་པ་སྟེ། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་མེད། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། བརྗོད་པ་
ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཆོག་། ཅེས་གསུངས། དག་གི་ཅ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་ཐ་མལ་དུ་རྒྱ་
བ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་དེ་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་ལས་དབང་
གིས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འཆར་དུས་ཐ་མལ་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ཐ་མལ་དུ་རྒྱ་བ་ལས་
དབེན་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་དེ་ཡུགས་དང་དབྱེར་
མེད་དུ་སྒྱུར་བ་སྟེ་རྒྱང་ལྷང་འབྲུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་སྒྱུར་
བའི་རྒྱང་ཡུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་འབྱོར་ནི་དག་དབེན་ནོ།

གཉིས་པ་དག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་འཕྲོ་རྒྱལ་ཡོད་དེ།

རྒྱང་སྟོང་གའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པའི་དག་
དབེན་པ་དེས། རང་གི་རྒྱུན་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྟོར་བཟུངས་དང་། བྱི་ཡི་རྒྱུན་ཐུག་
རྒྱའི་སྟོག་ཚལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་རྟོགས་པར་བྱོལ་ཏེ་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་
གི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཅས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རྣམས་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་
པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་སྟེས་པའི་ཆོ། དག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་
འཕྲོས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འབྲུག་ལྷང་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་
སུ་ཤར་བ་སྐྱོམ་པས་སྟོང་ཁའི་གོང་འོག་གི་ཅ་མདུད་རྟོད་པོར་སོང་ནས་སྟོང་གའི་རྒྱ་
རྒྱའི་ནང་དུ་རྒྱང་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་

བསྐྱུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་མེད། ཅ་བའི་རྒྱང་ལ་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་དང་། སློག་འཛིན།
ཐུར་སེལ། མཉམས་གནས། བྱེད་རྒྱ་དང་རྒྱང་ལྗེའི་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་
དང་། གཙོ་བོར་ཆོག་པ་ལ་ཁབ་པར་གསུངས། ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་དུས་ནི། ཐ་
མལ་པ་ཤི་བའི་སྐབས་ལ་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་སྐབས་གཞན་རྒྱ་བ་མེད། དེ་
སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་བ་ཡོད་པས། དེ་ཡང་ནང་གི་རྒྱུ་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྟོག་
བརྒྱུས་བྱས་ཏེ། ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གི་ལྗང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཡི་
གོ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྟོག་བརྒྱུས་དང་། བྱི་ཡི་རྒྱུ་ཐུག་རྒྱུའི་སློག་ཚུལ་
སྟེ་བྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཉིས་ཆོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོང་ཁའི་ཅ་མདུད་རྟོགས་པར་
གྲོལ་ཏེ་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཅས། གཞན་ཅ་བའི་རྒྱང་བཞི་དང་།
ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྗེ་སྟེ་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ནམས་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་
ཐེམ་པའི་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་སྟེས་པ་ན། དག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་དུ་འཕོས་
པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། གོང་དུ་ཅ་མདུད་སྟོང་བོར་སོང་གསུངས་ཀྱང་འདྲིར་རྟོགས་
པར་གྲོལ་སྟེ་གསུངས་པས་གྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། དེ་ཡང་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་
གི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་བཅས་རྒྱང་ནམས་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྒྱང་སེམས་རགས་པ་ནམས་པར་འགག་ནས། དང་བོར་སྒྲུང་བ་དཀར་ལམ་པ་
དང་། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ། དེ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་སྟེས་པའི་ཆོ། དག་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་
དུ་འཕོས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་བླ་བ་རྗེའི་གསུང་ཐེན་གྱིས་ལས། དག་དབེན་
ཐོག་མར་བསྒྲོམ་པ་ནས། ཐོག་མར་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་སྟོང་བོར་བྱས་ནས་སྒྲུང་བའི་ཡེ་
ཤེས་སྟེ་ལ། ཅ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་མ་གྲོལ་བར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་
ཅད་ནི། དག་དབེན་ཡིན་ལ། ཞེས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་དབུས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་རྒྱང་ཞུགས་

གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་ནས་ལྷོད་པོར་སོང་ཞིང་མདུད་པ་ཐོལ་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་
དེར་ངག་དབེན་དུ་འཛོགས་ཕྱིན་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་གའི་ཙྰ་
མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཐོལ་ཏེ་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ། ཞེས་སྤྱིང་
ཁའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་མི་ཤིགས་པ་རྩི་སྤྱིང་འཆོ་ཡི་བར་དུ་མི་ཤིགས་པ་ཁམས་དཀར་
དམར་གཟུ་ཁ་སྤྱོད་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་། རུས་གཏན་དུ་མི་ཤིགས་པ་ནི་རྒྱུད་སེམས་རོ་བོ་
གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དད་པའི་མི་ཤིགས་པ་འོ། དེར་བརྟེན་སྤྱིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་མི་
ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིང་པ་བཞི་
ཐོག་མར་སྤྱིས་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱིང་པ་བཞིར་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་པ་བཞི་ནི། སྤྱང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་ཏེ། དེ་
རྣམས་ལ་སྤྱིང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་བ། སྤྱིང་པ་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པ་ཟེར་ཞིང་
མིང་མི་འདྲ་བ་ཡིན། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་ཐེམ་པས། སྤྱིང་པ་བཞི་ཡི་
ཐོག་མར་དཀར་ལམ་པ་སྤྱིས་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱིང་པ་བཞི་འཛོགས་པ་ཡིན།
སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱའི་གནས་གང་དུ་རྒྱུད་ཐེམ་ཡང་སྤྱིང་པ་བཞི་འཆར་ལ། ཞེས་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱའི་གནས་གང་དུ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ཏེ་བསྐྱོམ་ན་
ཡང་འཆར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱིང་ཁར་ཐེམ་པ་ལ་འཆར་བ་ཙམ་གནས་གཞན་དུ་ཐེམ་
པ་ལ་མི་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཐེམ་ནས་ཤར་བ་ཙམ་གནས་
གཞན་ལ་ཐེམ་པ་ལ་མི་འཆར། རྟོར་བཟླས་གྱིས་སྤྱིང་ཁའི་ཙྰ་མདུད་མ་ཐོལ་བར་དུ་
སྤྱིང་གར་རྒྱུད་ཐེམ་པ་རྣམས་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱའི་ཐེམ་པ་ཡིན་ཡང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ལ་ཐེམ་པ་མིན་ནོ། ཞེས་རྟོར་བཟླས་བསྐྱོམ་པས་སྤྱིང་ཁའི་ཙྰ་མདུད་ལྷོད་དུ་སོང་ཞིང་
སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཐེམ་ནས་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ངག་དབེན་ཐོབ་པ་ནས་
འོད་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་སྤྱིང་ཁའི་ཙྰ་མདུད་ལྷོད་པོར་སོང་བ་མ་གཏོགས་ཐོལ་

མེད། མ་གྲོལ་བར་དུ་སྙིང་གའི་ཐད་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་ན་ཡང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་ལ་ཐིམ་བ་མིན་གསུངས། སྙིང་ཁའི་ཙམ་དུད་གྲོལ་བ་ན་དེའི་མཐུས་ཙམ་དུད་གཞན་
ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་བཤད་དོ། ། ཞེས་སྙིང་ཁའི་ཙམ་དུད་གྲོལ་ན་ཙམ་དུད་གཞན་
ནམས་ཀྱང་འགྲོལ་སླ་བས་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བུལ། ལྷན་པས་འདིར་རང་སྟོགས་ཀྱི་མཁས་
བྱུང་དམ་པ་ནམས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་བ་ལ་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་
བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་བ་ལ་དེ་དགོས་ཀྱང་སེམས་
དབེན་ཙམ་ལ་མི་དགོས་གསུངས། འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས། ལྷན་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
རྩོགས་པར་བསྐྱེད་ཀྱས་པས་ལྷན་པས་གང་དུ་ཡང་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་གསུངས་
པ་སོགས་བཞེད་པ་མང་ཙམ་སྤང་བས་རྗེ་སྒྲ་མའི་དགོངས་པར་གང་སོང་ལེགས་པར་
བརྟགས་དགོས་སོ། ། ཞེས་རང་སྟོགས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་དབེན་སྐྱེ་
བའང་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད། སེམས་དབེན་
མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་ཀྱང་སེམས་དབེན་ཙམ་ལ་མི་དགོས་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་
ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་སྟོལ་ཡོད། སེམས་དབེན་ལ་ཙམ་པོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའམ་
བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་འདྲིལ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲིལ་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱུང་ཐིམ་
པའི་ལྷན་པས་ལ་སེམས་དབེན་ཙམ་པོ་བ་ཡིན། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་འཆི་རིམ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་ཐིམ་ན་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་
རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང་སེམས་དབེན་ཙམ་ལ་མི་དགོས་གསུངས་མཁན་ཡང་ཡོད། འགའ་
ཞིག་གིས་གཏན་ནས་མི་ལྟོས་གསུངས་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུ་བ་ལྟ་
བུ་སྐུ་ཆེ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་བརྟེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ལྟ་བུ་སྐུ་ཆེ་དེ་ལ་ཟུང་
འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས། དེར་བརྟེན་བཞེད་པ་མང་ཙམ་སྤང་

ཡང་རྒྱ་མཐོང་དགོངས་པ་གང་སོང་བརྟག་དགོས་པར་གསུངས། རྒྱ་མཐོང་པོ་ཆེ་ཡང་
གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ངོ་ལ་སེམས་དབེན་ཐོབ་མ་ཐོབ་མཆོམས་ལ་ཡོད་པར་
གསུངས། སེམས་དབེན་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅེས་པ་ནི། སེམས་དབེན་ཅམ་པོ་བ་ཐོབ་ལ་ཁྱད་
པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་མཆོམས་ཡིན། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་
འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ངེས་ཀྱང་རྒྱ་མཐོང་པོ་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་མ་
བརྟེན་པ་ཡིན། དེའི་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མིག་སྤྱོད་བཟང་
བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
དགོས་པར་ཁུས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཤིང་ཉོག་ལ་ལྟ་སྤངས་བྱེད་ན་ཤིང་ཉོག་ས་
ལ་འབེབས་ཐུབ་པ་དང་། འབེབས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཐན་པར་ཡར་སྤྱར་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་
དགྲ་པོ་ལྟ་བུ་མར་བསད་ནས་ཡར་དག་ཞིང་ལ་བཀོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་གི་ཡོད། ཤིང་
ཐོག་མར་འབེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་གསོད་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་བས་གསོད་ཐུབ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་
ཅམ་གྱིས་སྤར་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཤིང་ཐོག་མར་པབ་རྒྱུ་ཡར་སྤྱར་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ནས་
ཤེས་དག་པའི་ཞིང་ལ་སྤར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་
མཆོམས་ལ་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས། འོན་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་
གསུངས་པ་དང་། བྱང་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ནས་ཤིང་ཐོག་མེན་གསུངས་པ་དང་། འབེབས་པ་
དང་སྤྱོད་པ་མང་པོ་བྱེད་པས་རན་ཅམ་འདུག འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཐོང་པོ་བཀའ་སློལ་ལ་དེ་
སྤྱོད་མི་བྱང་གསུངས་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་རྒྱུར་བཀག་པ་བརྟེན། རྒྱ་མཐོང་དགོངས་པར་
གང་སོང་བརྟག་དགོས་གསུངས་པས་བརྟག་དབྱེད་བྱ་དགོས་སོ། སེམས་དབེན་ཞེས་
པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ཀུན་རྟོག་བཞེན་པའི་རྒྱུད་དང་
བཅས་པ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན། དེ་
ཡང་སྤྱོད་པ་ཞི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་འོད་གསལ་

གྱི་སེམས་དེ་ཡིན་ཞིང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ཐབས་མཁས་གྱིས་མ་ཐེན་འཁོར་
བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགོ། དེ་ཐབས་མཁས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཐེན་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་
ཐུབ་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀྱིན་
གྱི་ཅ་བ་སེམས་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྱིར་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུར་
གཉིས་རྒྱུང་སེམས་སྤྲོ་མོ་ཡིན་ན་ཡང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་
ཡིན་པས། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་འཆར་བ་འདི་དང་། ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་
དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་ནས་དེ་རྣམས་གྱིས་དབེན་ཏེ། བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངོ་ཐོར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
ཞེས་དབེན་གཞིའི་སེམས་དེ་གང་གིས་དབེན་ན་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་བཞོན་པའི་རྒྱུར་
དང་བཅས་པས་དབེན་པས་སེམས་དབེན་ནོ།། སེམས་དབེན་མན་ཆད་གྱི་ཉེར་ཐོབ་གྱི་
མཐར་འོད་གསལ་འབྱུང་ཡང་། ཞེས་སེམས་དབེན་ལ་མ་སྤེབས་བར་གྱི་སྤང་བ་དཀར་
ལམ་པ་དང་། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་བཅས་གྱི་མཐར་འོད་
གསལ་འབྱུང་ཡང་། རིམ་ལྡན་དང་། སྟོང་བསྐྱུས་སོགས་སྤྲོ་བ་བཞད་པ་ནི་འོད་གསལ་
རིམ་པ་བཞི་པར་འཆད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཞེས་སེམས་དབེན་མན་ཆད་གྱི་ཉེར་ཐོབ་
ལས་འོད་གསལ་འབྱུང་བས་སྟོང་བ་བཞི་ཀ་ཤར་ཡང་། རིམ་ལྡན་དང་སྟོང་བསྐྱུས་
སོགས་ལས་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱུ་ལུས་འབྱུང་བ་བཞད་ནས་སྟོང་བ་བཞི་པ་མ་
གསུངས་པ་ནི། སྟོང་བ་བཞི་པ་དེ་རིམ་པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དགོངས་སོ།།
རིམ་པ་བཞི་པ་ནི། ལུས་དབེན་དང་། ངག་དབེན་གཉིས་རིམ་པ་དང་པོ། སེམས་དབེན་
གཉིས་པ། སྐྱུ་ལུས་གསུམ་པ། འོད་གསལ་བཞི་པ། ཟུང་འཇུག་ལྡན་པ་སྟེ། ལམ་རིམ་པ་
ལྟ་བུའི་ནང་ཆན་བཞི་པ་ལ་བྱེད། སྟོང་བསྐྱུས་སོགས་ལས་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་
སྟོང་བ་གསུམ་བཞད་ཀྱང་སྟོང་བ་བཞི་པ་མ་བཞད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འོད་གསལ་དེ་

རིམ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་དགོངས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་ཉེ་ཐོབ་ཀྱི་ནང་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དཔེ་འོད་གསལ་དང་དེའི་སྤྱོད་གསལ་གྱི་ཉེ་ཐོབ་གཉིས་པོ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་བར་འབྲས་གཅིག་ཏུ་འདུ་རྒྱུ་ལ། ཞེས་ལུས་དཔེ་དང་། དག་དཔེ། སེམས་དཔེ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་མཚན་ཆད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པས་སྤྱང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ཁུས་པས་དོན་སྤྱིའི་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ་སོགས་ཡོད་པས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དཔེ་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་དེའི་ཉེ་ཐོབ་ནང་འདུ་རྒྱུ་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱོད་གསལ་གྱི་ཉེ་ཐོབ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བར་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་གཉིས་སྤང་ཅད་ཀྱང་མེད་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཤར་བ་ལ་དང་པོར་རྒྱུད་རྒྱུད་བསྐྱུས། སྤང་མཆད་ཐོབ་གསུམ་ཤར་ནས་དེ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་དགོས། དེ་འབྲེལ་འོད་གསལ་ནི་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་གི་རྩ་ལ་དུ་ཞུགས་པས་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་ཅད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་སྤྱོད་གསལ་གྱི་དཔེ་གསུམ་ནི་གཉིས་སྤང་བཅས་ཤིང་། རིམ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྤང་མེད་པས་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་རུང་བས་དེར་སྤྱང་བ་བཞི་བཤད་ངོ་། དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་སྤྱང་བ་བཞི་པ་ཁོ་ནར་བཟང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་སྤང་ཅད་ཀྱང་མེད་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པས་སྤྱང་བ་བཞི་པ་ཁོ་ནར་བཟང་བ་ཡིན་ནོ། སྤང་མཆད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྟགས་འཆར་བ་ལ་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཐེངས་དགོས། འབྱུང་བ་བཞི་ཐེངས་པ་ལས་སྤྱི་གྲུ་ནས་འོད་གསལ་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར་བ་ཡིན། སྤྱི་གྲུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་འཆར་ཚུལ་དེ་རྣམས་རྗེས་

མཐུན་པ་ནི། གཞི་དུས་སུ་ཤོ་མོ་སྒྲོར་བ་དང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་དང་། ཞེས་བརྒྱལ་བ་དང་སྒྲུབ་བའི་སྐབས་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་གསུམ་
པ་བསྐྱར་བ་དང་། ཞེས་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ལའང་རྟགས་
ནམས་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དྲོར་བརྒྱས་མན་ཆད་དུའང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་པ་
ནི་ལམ་དུས་སུ་རྒྱུད་རྩོམ་བཞུགས་ལའི་རྩ་མཐུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་ནས་འཆི་
རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་རྒྱུད་སྒྲིབ་ཁང་ཐིམ་པ་ལས་འཆར་བ་ཡིན། དྲོར་བརྒྱས་མན་ཆད་
དུ་སྒྲིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་བར་ཀྱི་རྟགས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཤར་ཡང་མཆོན་ཉིད་
པ་མ་ཡིན་གསུངས། མཆོན་ཉིད་པ་ནི། གཞི་ལ་འཆི་དུས་དང་། ཞེས་འཆི་བའི་དུས་སུ་
ལས་དབང་གིས་རྒྱུད་ནམས་སྒྲིབ་ཁང་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པས་རྟགས་དེ་ནམས་
འབྱུང་བ་ཡིན། ལམ་དུས་སུ་སེམས་དབེན་ནས་བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བར་རྗེ་སྒྲུབ་མས་
མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རིམ་པའི་ནམས་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་
ལ་དྲོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཁང་རྩ་མཐུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དབེན་
སྒྲོམ་པས། སེམས་དབེན་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་སྒྲིབ་ཁང་
མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་དེའི་ཆོན་རྟགས་མཆོན་ཉིད་པ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཞིབ་
ཆ་བྱས་ཆེ་དྲོར་བརྒྱས་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་
ཡང་རྗེས་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟགས་ནམས་རྗེས་མཐུན་པ་
ཡིན་གསུངས། སྒྲིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་བར་ཀྱི་རྟགས་ནམས་ནི། གཞི་དུས་འཆི་བའི་
སྐབས་ལ་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པས་བྱང་པའི་ནང་གི་ཁམས་ལས་ས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་
ནས་རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་ཆེ་
ནང་གི་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་འཆར། རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་ནས་མེ་
ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དུ་བ་

ལྷ་བྱའི་སྣང་བ་འཆར། དེ་ནས་མེ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་བ་ཉམས་ཤིང་རྒྱང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་བ་
གསལ་དུ་འགྲོ་བས་མེ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་མཁའ་ནང་མེ་བྱིང་ལྷ་བྱའི་སྣང་བ་འཇམ། སྤྱི་
འབྲུ་མེ་བྱིང་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྷ་བྱ། ཡང་ན་རྩ་སྤར་གང་མེ་ལ་སྤར་ནས་ནས་
མཁའ་ལ་གཏོར་ན་དམར་སྤར་རེ་འགྲོ་བ་ལྷ་བྱའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡིན། རྒྱང་རྣམ་ཤེས་
ལ་ཐིམ་པ་འཇམ་རྒྱང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་ཚོམ་པ་ན། སྣང་བ་ལ་ཐིམ་ཁ་ལ་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་
ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་མར་མེ་ཏ་ལ་ལ་འབར་བ་ལྷ་བྱའི་སྣང་བ་འཆར་བ་གསུངས། མར་མེ་ཏ་
ལ་ལ་འབར་ཟེར་བ་མར་མེ་ཡར་འབར་ཚུལ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་མར་
མེ་གཏོང་འབར་ཞེས་མཆོད་ཀོང་སྟོང་མར་ཟད་དེ་གཏོང་ལ་འབར་བ་ན་ཁ་ལ་དམར་
ཏང་ཏང་ཡོད་པ་དེ་འབྲུ་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་སོགས་ལྟར་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱང་སྣང་
བ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་ནས་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྲབ་བ་ལྷ་བྱའི་སྣང་
བ་དཀར་ལམ་པ་འཆར། སྣང་བ་མཆོད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྟོན་གྱི་ནས་མཁའ་
ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་བ་ལྷ་བྱ་མཆོད་པ་དམར་ལམ་པ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉར་ཐོབ་
ལ་ཐིམ་ཆེ་ཉར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཞེས་ནས་སྟོད་གྱི་ཕུན་པ་མཐུག་པོས་བྲབ་བ་ལྷ་བྱ་
སྣང་བ་སྟོང་སང་ཡིན་པ་ལ་ཁ་དོག་མ་འབྲུ་བ་དེ་ལྷ་བྱའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། སྣང་བ་
དང་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ། མཆོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། ཉར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ལ་སྟོང་པ་
ཆེན་པོ། འོད་གསལ་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཟེར། སྤྱི་གྲུ་ནས་འོད་གསལ་བར་གྱི་
རྟགས་དེ་དག་གཞི་ལ་འཆི་བའི་དུས་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་གའི་ཅ་མཐུད་མ་ལུས་
བ་ཀྱོལ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ལ།
གཞན་རྣམས་རྗེས་མཐུན་པ་ལྷ་བྱར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་གི་ཆེ་གཉིས་སྣང་ཤིན་
ཏུ་སྤ་བ་རྣམས་མི་ལྡོག་ཀྱང་། ཞེས་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བས་
གཉིས་སྣང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་མི་ལྡོག་ན་ཡང་། རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་

སྤང་རགས་པ་འགག་པ་ལས་སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ་ནས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་
དག་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཤར་བས། ཞེས་དེ་ནས་ཟེར་བ་ཡིན་ནས། སྤང་བ་
གསུམ་ལ་ལྷ་འོད་དང་ཉི་འོད་དང་སྟོན་གྱི་སྒྲག་སྒྲག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་ལ།
ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ལ་བྲན་བཅས་དང་བྲན་མེད་གཉིས་ཡོད་པས་བྲན་བཅས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་དེ་
ལ་ཉེར་ཐོབ་བྲན་མེད་ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སོས་པའི་ཆེ་བམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་
གསལ་འཆར་བ་ཡིན། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། སྤང་
བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་སང་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་འབྲའི་སྟོང་སང་དེ་རང་དགར་སྟོང་
པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དེ་ཡང་། རྒྱང་
ཐིམ་རིམ་བཞིན་བྱང་སེམས་བབ་ན་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྟོང་བཞི་བྱངས་འཕྲོད་དུ་ཡོང་
བས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་བ་ངེས་ནས་བདེ་སྟོང་སྤྱར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་
ཡིན། ལམ་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པས་ད་ལྟའི་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་
འབྲེར་སྐབས་ལ་ཡང་ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱ་དགོས། དེའི་སྐབས་སུ་སྟོང་སང་ཤར་བའི་
ཆེ་སྟོང་སང་རང་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་བསམ་པ་དང་།
ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་བསམ་ནས་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་
བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སོ་ཏུ་ཡུང་དུས་
ཐེབས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དེ་ཡང་འཆི་བའི་
སྐབས་སུ་ལས་དབང་གིས་དུས་ཐེབས་གཅིག་ལ་སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ། མཆེད་པ་
དམར་ལམ་པ། ཉེར་ཐོབ་བྲན་བཅས་དང་། ཉེར་ཐོབ་བྲན་མེད་འོད་གསལ་འཆར་ཡང་།
རྫོགས་རིམ་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམས་
སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་འདུ་དགོས་པས་དང་པོར་སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་

མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་དང་། ཉེར་ཐོབ་འཆར་བའི་དེས་པ་མེད་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་
དེས་ལྷའི་ཐེན་ཐེན་ལས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གོམས་པར་བྱས་པས། ཅེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རྗེས་གཞིགས་གྱི་
སྤྱད་དེས་དང་། དེས་འཛིན་གྱི་སྤྱད་དེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱེད། ལྷའི་རྒྱ་
ལས་རྒྱ་དང་སྤར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤར་བའི་
ཡེ་ཤེས་སྟེ་ལ། ཞེས་རྒྱང་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དང་ཐོར་
རགས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་བྱེད་ཐོར་བས། སྤར་ཡང་རྒྱ་ཆོགས་དེ་དག་ལན་མང་ཐོའི་བར་
གོམས་པར་བྱས་པས་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དེས་པ་བཞིན་
དུ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སྤར་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འབད་བ་བྱས་
ནས་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། སྤར་སྟེ་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་སྤར་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་ཐོབ་རྗེས་
ལྷའི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་དང་། དེས་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིགས་གྱི་སྤྱད་དེས་ཡང་ཡང་
བསྐྱེད་པས་ལས་ཆོགས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སོགས་རྒྱང་མ་ལུས་
པ་འཆི་དེས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ལས། ཅེས་ཅུ་བའི་རྒྱང་
ལྷ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པས་དེའི་ནང་ཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་དེ་གཞི་
ལ་འཆི་དུས་སྤར་མ་གཏོགས་སྤར་བྱུག་ནས་རྒྱ་བ་མེད་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་ནས་
ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཆོགས་སྤར་བཟུ་བྱུག་ཅུ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་ཡོད། སེམས་དབེན་
ཐོབ་རྗེས་སྟོང་ཁའི་ཅུ་མདུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་བའི་ལྷའི་ནང་གི་ཐབས་ལ་འབད་པས་བྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སོགས་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནང་དུ་ཐེམ་ན་ཡང་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་མ་
ཐེམ་པ་ཡོད། སྟོང་ཁའི་ཅུ་མདུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་ནས་ལྷའི་ནང་གི་ཐབས་ལ་འབད་པས་
བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སོགས་རྒྱང་མ་ལུས་པ། སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ལས་འཆི་

གྲུབ། ཉེར་ཐོབ་ལས་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་དང་། དེ་ལས་སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ། དེ་
ནས་ལྟོག་སྟེ་མར་མེ་ཉལ་འབར་དང་། མཁའ་ནང་མེ་བྱེད། ཏུ་བ་སྟོག་རྒྱུའི་རྟགས་
རྣམས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་ཏུ་རྩ་ལས་ཉ་
ལྟར་གི་རྩལ་གྱིས་སྦྱ་ལུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྦྱ་ལུས་དེའི་རྒྱ་གང་ལས་འགྲུབ་དགོས་
སམ་ཞེ་ན། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་ལེན་དང་།
ཞེས་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་པ་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤ་
བའི་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། ཞེས་རྒྱུད་གི་ཉེར་ལེན་དང་འོད་གསལ་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུས་བྱེད་ལ། འོན་
ཀྱང་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྟོག་ཆ་ནས་བཙེ་
ཞིང་། རྒྱུད་དེའི་ལྟོག་ཆ་ནས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་དེའི་ལྟོག་ཆ་ནས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
རྒྱུས་བྱས་ནས། མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ། ཞེས་སྦྱ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཆེ་ན་སྦྱ་
ལུས་གྱི་སྦྱབ་གཞིར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་པ་དེ་ལས་
མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་
ནས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པ་སྦྱེ་མཆེད་ཡོངས་
སུ་ཆང་བ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྦྱ་
མའི་སྦྱ་དེ། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གནས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཞེས་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་སྟོམ་པ་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་
ནས་ལྷ་ཡི་སྦྱ་དངོས་གནས་ལ་ལྷང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་བསྟོམས་
སྟོབས་གྱིས་ལུས་སྤ་རགས་གཉིས་བྱེ་དགོས་ཀྱང་སྟེ་ལུས་སྤ་རགས་སོ་སོར་བྱེ་
དགོས་ཀྱང་སྤ་བ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། རགས་པ་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་གྱི་ལུས་གཉིས། གོ་
ས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རིམ་ལྔའི་བེན་བྲིས་ལས། ཆོ་

འདིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ལུས་རགས་པ་ལས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་ཡང་
 གོ་ས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རིམ་ལྡོ་
 གསལ་སྒྲོན་ལས། ལུས་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ལ། ལུས་རྙིང་པའི་གོ་ས་སྤངས་
 རས་གནས་དགོས་པས་མ་ཁུབ་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དང་། ཞེས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 དེ་ལུས་རགས་པ་དང་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་གོ་ས་སོ་སོར་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གོ་ས་
 སོ་སོར་གནས་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྡོ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ལུས་རྙིང་
 པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ལ་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་མ་ཁུབ་པ་གསུངས་ལ། ཡང་སྒྲོན་
 གསལ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཕྱང་པོའི་བ་མ་ཏོག་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་
 གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཕྱང་པོ་དེ་བ་མ་ཏོག་གི་
 སྒྲོད་ཆས་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ནང་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གནས་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གོ་
 ས་ལོགས་སུ་བྱེ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སོ། འོན་གསལ་སྒྲོན་དུ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འདི་
 རོག་མར་འགྲུབ་པ་ན་ལུས་སྤྲ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་འབྲ་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཕྱང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྐྱུ་ལུས་རོག་
 མར་ཕྱང་པོ་རྙིང་པའི་གོ་ས་སྤྲོད་གཤིང་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དཔུས་སུ་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་
 རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་ཕྱང་དེའི་
 རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཕྱང་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་མི་རུས་པ་ལྟ་
 བུར་གསུངས། འདིར་དང་པོ་གྲུབ་པའི་ཆེ་སྤྲོད་གཤིང་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དཔུས་སུ་གྲུབ་ནས་དེའི་
 རྗེས་སུ་ལུས་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་ཡོད་
 པ་དེའི་རོན་ཡིན་གསུངས། སྐྱུ་ལུས་དེ་ཕྱང་པོ་རྙིང་པའི་སྤྲོད་གཤིང་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དཔུས་སུ་གྲུབ་

པ་སྐྱེ་ལུས་ནང་ལྷང་དང་། དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་ལྷང་ཟེར་རོ། ལྷང་གྲ་འཆི་བ་
དང་། བར་དོ། སྤྱི་བ་གསུམ་སྤྱིང་དགོས་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་འཆི་བ་སྤྱིང་
བྱེད་དངོས་དང་། བར་དོ་སྤྱིང་བྱེད་སྐྱེ་ལུས་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱིང་བྱེད་སྐྱེ་ལུས་སྤྱི་ཡིན་པས་
བར་དོ་བ་དེ་སྤྱི་གནས་སུ་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཆོད་ལྷ་བྱ་དེ་སྐྱེ་ལུས་བ་དེ་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་ལ་
ཞུགས་ནས་རགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྤྱི་འཛིན་བ་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱིང་བ་ཟེར། འཆི་བ་དང་བར་དོ་སྤྱི་
བ་གསུམ་སྤྱིང་གྲ་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། སྐྱེ་ལུས། རགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྤྱི་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་ཡིན། དེའི་སྤྱི་བ་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་གསུམ་ལམ་
འབྱེད་སྤོམ་དགོས་པར་གསུངས། དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཆོ། སྤྱི་རྒྱང་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ།
མཁས་གྲུབ་མེད་ཡིག་ཚུང་ལས། ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ཐམས་
ཅད་དུ་རང་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་ལངས་པ་ན། ཞེས་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་པ་ནི། ཐོག་
མར་སེམས་དབེན་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ནས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་འགྲུབ་པ་
ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་སྤངས་པས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་། རིམ་བ་བཞི་
པའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དེས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་དེ་ལས་མཚན་
དཔེས་སྤྱས་པའི་སྤྱིང་ལྷང་བ་ན་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱིས་དག་པས་དག་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དང་། དག་
མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཆོ་སྤྱི་རྒྱང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡི་དམ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལྷང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་གསང་བ་
འདུས་པ་ལྷ་བྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་ལྷང་
དགོས་པ་ཡིན། མཁས་གྲུབ་མེད་ཡིག་ཚུང་ལས་ལུས་དབེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིགས་བརྒྱ་
རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཡི་རྣམས་པ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལྷང་བའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་ཏེ་དངོས་སུ་ལྷང་

ནས་རིགས་འདྲེ་རྒྱུ་ཆད་དོ། ཞེས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་
པའི་ཆེན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རོལ་ནས་མཁའ་ལ་འཇུག་པའི་ལུས་ལ་ལྷན་དག་ནས་
རིགས་འདྲེ་རྒྱུ་ཆད་དོ།

སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ནང་ལྷན་སྐྱོང་གི་འཕེལ་འགྱུར་

ལྷན་སྐྱོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་སྐོར་ལ་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེན་མོ་
ཅུ་ལོར་གྱི་རྒྱ་ཁྱིམ་ནང་དུ་གྲུབ་པའི་ནང་ལྷན་དང་། ལྷན་སྐྱོང་གི་ལྷན་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱི་ལྷན་དུ་བཞག་ལ། ཞེས་སྐྱུ་ལུས་ཕྱི་ལྷན་དང་ནང་ལྷན་གཉིས་ལས། མོར་
དུ་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་ཁོང་གི་བཞེད་པ་ནི་
ནང་ལྷན་ཡིན། ཡང་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལྷན་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱི་ལྷན་དུ་བཞག་ལ།
དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྱིམ་སྐྱོང་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་བཞེད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱོང་གི་ལྷན་པོར་དང་ཞེས་
འདྲིས་རྒྱ་ཁྱིམ་སྐྱོང་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཕྱི་ལྷན་ཡིན་པར་གསུངས། དེར་
སང་པལ་ཆེར་ནང་ལྷན་ཡིན་པར་འདོད། མཁའ་གྲུབ་མོར་བཟང་པ་དང་། ལྷན་པ་
དཔེན་ས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནང་ལྷན་པོར་བཞེད་དོ། རྒྱ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
ལས་ནང་ལྷན་དང་། ཕྱི་ལྷན་གི་བཞག་པ་ཡོད་པས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ཡིན།
རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། སེམས་དཔེན་གྱི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཞུག་མའི་ལུས་
ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེན་སུས་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་ལས། རང་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་
ནས། བཏུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས།
རྒྱལ་འགྲོལ་པའི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱིམ་ནང་དུ་ཕྱི་རོལ་ཅི་རིགས་

བར་ལྷང་བ་ཡོད་པས་ནང་ལྷང་དང་བྱི་ལྷང་གཉིས་ཀ་འཐད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ཏེ་
ནང་ལྷང་དང་བྱི་ལྷང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་གསུང་ངོ་། །
པཎ་ཆེན་ཆོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནང་ནལ་འབྱོར་བ་རང་རང་གི་འདོད་པའི་
དབང་གིས་བྱི་ལྷང་དང་། ནང་ལྷང་འདོད་པ་བཞིན་ཡོང་ལ། ནལ་འབྱོར་བ་གཅིག་ལ་
ལྷོས་ཏེ་ནང་ལྷང་དང་། བྱི་ལྷང་གཉིས་འགལ་ཡང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་གསུངས།
དེ་དག་གི་སྐབས་བྱེད་རྣམས་འདིར་མངས་ཀྱི་དོགས་པས་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་ཤེས་བར་
བྱུངོ། ། གྲུབ་པའི་དུས་ལ། རྗེའི་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་
དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་མཁས་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་བ་
དང་བརྟུན་ནས། ལུགས་ལྡོག་གི་སྤྱང་བའི་མཛུགས་ཏུ་སྦྱ་ལུས་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་བཞོད་
མོད། ཅས་རྗེའི་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐགས་ཀྱི་དབྱེད་བ་རྫོགས་
ནས་བཅམས་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། དོན་ཁ་ཤས་མཁས་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་བ་
དང་བརྟུན་ནས་དེ་རིམ་བཞིན་བཞོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྦྱ་ལུས་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་ཡང་
ལུགས་ལྡོག་གི་སྤྱང་བའི་མཛུགས་ཏུ་སྦྱ་ལུས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བཞོད་མོད་གསུངས།
ལུགས་ལྡོག་གི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ནས་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་རྗེས་མཆེད་བ་དམར་
ལམ་བ་འཆར། དེ་རྗེས་སྤྱང་བ་དཀར་ལམ་བ་འཆར། སྤྱང་བའི་རྗེས་ལ་སྦྱ་ལུས་གྲུབ་
ཚུལ་སྤྲ་རིམ་ནང་དུ་བཞོད་ཡོད། དེ་མཁས་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་བ་དང་བརྟུན་
ནས་བཞོད་ལ། རྗེའི་རང་ལུགས་བཞེད་བ་ནི། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྐབས་སུ། གཞི་
དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་བ་དང་། བར་དོ་གྲུབ་བ་དུས་མཉམ་བ་ལྟར། ཞེས་
འཆི་བའི་དོད་ལ་འོད་གསལ་འཆར། བར་དོའི་དོད་ལ་སྦྱ་ལུས་ལྷང་བ་ཡིན་པས། གཞི་
དུས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ་བ་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམའ་
བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་ཡིན་གསུངས་པར་བརྟེན། ལམ་དུས་སུ་འང་འོད་གསལ་འགག་བ་

དང་། སྐྱུ་ལུས་བྱུ་བ་དུས་མཉམ་དགོས་པས། ཡུགས་ལྷོག་གི་ཉིང་ཐོབ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་སྐྱུ་ལུས་བྱུ་བ་ར་བཀའ་བསྩལ་རྟོ།། ཞེས་རྗེ་རང་གི་བཞེད་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་
སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

སྐྱུ་ལུས་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བཤད་ཡོད་དེ། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཤིན་རུ་སྤ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐྱུའམ་ལུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་བྲིན། ཤིན་རུ་སྤ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུ་བ་དང་། ཡང་ན་སྐྱུ་མའི་
ལུས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཤིན་རུ་སྤ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐྱུའམ་
ལུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྲིན། དེ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་སུ་འཛོག་དགོས། དེ་
ཉོན་སློབ་ཀྱིས་མ་དག་པས་ན་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་
ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། སྐྱུ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཉོན་སློབ་མ་སྤངས་པས་ཟག་བཅས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཆགས་ནའང་ཕན་
ཡོན་ཆད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སྐྱུ་ལུས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་
ཚུལ་རྗེ་བཞིན་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་
ཡོད་པར་གསུངས། འདིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་དེ་སྐྱུ་ལུས་ལ་གོ་དགོས་པས་
དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀྱན་
ལས་བརྟུས་པ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སྐྱུ་ལུས་ལ་གོ་བ་ཆགས་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་
ལས་དང་པོ་བའི་ས་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
གསུངས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལའང་
སྟོབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྐྱུ་ལུས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་ལ།
ལས་དང་པོ་བའི་ས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་འཐོབ་

བ་ཡིན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སློབ་པར་འགྱུར་ཅས་པ་ནི། ལམ་དེར་རིགས་ངེས་པའི་ས་
ལ་སློབ་བཞིན་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་མིང་དུ་བཤད་དོ། ། སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་ཆེ་གཅིག་
ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཟབ་བྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་བ་
ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་
རྒྱ་ཐུབ་པས་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་
དང་། འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་སྤར་ས་ཚུལ་ཐེམ་པ་ནས་འོད་གསལ་བར་ཀྱི་རྟགས་
འཆར་བའི་སྐྱབས་ལ་རགས་པ་ཉིར་ལྟ་ཐེམ་པར་གསུངས་པའི་ཐེམ་རིམ་དེ་རྣམས་ལ་
གོ་བ་ཆགས་ན་འང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས། སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་
ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་
གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཐེབས་གོང་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།
ཡིན་ན་འང་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་གིན་ཏུ་སྤར་བའི་སྟོག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་དང་།
འགྲུབ་པའི་དུས་སོགས་གསལ་པོར་གསུངས་ཐུབ་མཁན་མ་བུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་བསྟོད་པ་ལུལ་བའི་སྐྱབས། རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་
བྱང་པར་སྐྱུ་ལུས་ལ། སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅས་དང་།
མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ་ལས། ཕྱོགས་འདིར་སྟོན་ཆད་གཞན་གྱིས་
མ་བྱུངས་པའི། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་གནད། རྗེ་བཞིན་གཟིགས་
ནས་དེ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ། ཉམས་ལེན་སྟིང་པོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཏ་ཅང་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས།

བཞི་པ་སྐྱུ་ལུས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་ཆུང་ཡོད་དེ།

མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་གང་ཅུང་ཆེ་བ་དུག་ལ་སོགས་
པར་སྤྱོད་པ་ལས། ཞེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་
པ། ཤེན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཆེ་བ་དུག་ལ་
སོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་བྱང་བ་ན། ཞེས་
སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤྱད་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རི་
ཅིང་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་ཤུགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་བས། འོད་གསལ་ཐོབ་
ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་བྱང་བ་ན། ལུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པས་བསམ་
གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིང་ཡང་ཡང་བསྟོམས་པ་ལས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་
གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར། ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀུན་བཏགས་དང་
ལྷན་སྐྱོང་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་བྱེད། དེས་ན་ཉོན་སྤྱི་བ་སྟོང་པ་ལ་ཆོགས་མང་པོ་
གསོཾ་དགོས་པས་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཆོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཡིན་ལ། དེར་བརྟེན་ཕྱི་ནང་གི་
ཐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཆར། དེའི་
ཆེ་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱོང་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན། ཅིང་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷར་སེམས་དཔེན་གྱི་སྐབས་
སུ་བདེ་སྟོང་སྤང་ནས་སྟོམ་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཆུང་གིས་རྟོགས་པ་ལས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད། ལྷན་སྐྱོང་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་
ཅིང་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གོང་དུ་སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་སྟོང་པ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འཆར་གསུངས་པས་སྐབས་དེར་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཆེ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ན་དག་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས། དེའི་ཆེ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་

འགག་པ། ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉིན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ།
སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་བར་གྱུར་བ་ནུས་དུས་མཉམ་ཡིན་
ནོ།། ཞེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསུང་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲུགས་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་བྱེ་ཡི་
མངོན་བྱང་དང་། ཉན་གི་མངོན་བྱང་ཞེས་གསུངས་པ། བྱེ་ཡི་མངོན་བྱང་ཟེར་བ་ནི་དེ་
འདྲའི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དུས་དེ་ཆེ་ཉི་མོད་ཀྱི་སྤྲུག་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་
ཀྱི་དུས་སྤྱོད་པས་བྱེ་ཡི་མངོན་བྱང་གསུངས། ཉན་གི་མངོན་བྱང་ནི། དཀར་ལམ་བ་
དང་། དམར་ལམ་བ། ཉག་ལམ་བ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་ཉན་གི་
མངོན་བྱང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་བྱེ་
ནམ་མཁའ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཆེ་ཉི་མོད་ཀྱི་སྤྲུག་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་
ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་བྱེ་ཡི་མངོན་བྱང་དང་། ཉན་ཤེས་བ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དཀར་དམར་
ཉག་ལམ་བ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སྤྱི་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་གི་མངོན་བྱང་
དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ན་བྱེ་ནང་གི་མངོན་
བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྲལ་ཤོ།། ཞེས་གསུངས། སྤར་གཉིས་སྤང་རགས་བ་འགག་
ཀྱང་སྤ་མོ་མ་དག་བ་ཡོད་གསུངས་པ། དེ་ཡང་རིམ་བ་སྤྱི་གསལ་སྟོན་ལས། དཔའི་འོད་
གསལ་གྱི་སྤྲུགས་སྤྱི་དཔའི་རོར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་བ་ལྟ་བུའི་གཟུང་ནམ་འཆར་གྱི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲུགས་སྤྱི་གཉིས་སྤང་སྤ་མོ་ཡང་རྒྱབ་ནས་སྟོས་པའི་བྱི་མ་
མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དཔེར་སྤངས་ཀྱི། ནམ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་འཆར་བ་མིན་ནོ།། ཞེས་
གསུངས་སོ།། ཞེས་ནམ་མཁའ་དཔེར་སྤངས་པ་མ་གཏོགས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་
འཆར་བ་མིན་གསུངས། དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ལ་ཆེ་ཉི་སྤྲུག་གསུམ་གྱི་སྟོན་དང་བྲལ་
བའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་སྤང་བ་འཆར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲུགས་སྤྱི་

གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉལ་བ་ན་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ནམ་
མཁའ་དཔེར་སྒྲུབ་པ་ལས་དེ་འདྲའི་ནམ་པ་མི་འཆར་བ་ཡིན་གསུངས་སོ།། སྒྲིབ་
འོད་གསལ་ལ་སྒྲིབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་
འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དོན་
སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་མངོན་སྲུང་དུ་
རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ།། ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་།
ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ལས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཟེར་བ་
སེམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་རེད། དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་དུ་
མ་ཡོད་དེ། དཔེན་བ་གསུམ་དང་། རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྒྲིབ་ལས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་
ནམས་སྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ནི་ལྷན་དཔེན་དང་། དག་དཔེན། སེམས་
དཔེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤར་པའི་འོད་གསལ་དང་། རིམ་བ་གསུམ་
བ་སྒྲིབ་ལས་དེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྒྱུ་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འོད་གསལ་ཤར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ཡིན་གསུངས། རིམ་བ་བཞི་པ།
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
པའི་དེ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནམས་སྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་ཐོབ་
པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཛོག་དེའི་
རྗེས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་བར་
བཞག་པ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་བ་པ་རྗེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་
པའི་འོད་གསལ་ཡིན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

སར་འཛོལ་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་གྲང་བྱ་ལ། ཞེས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཡུལ་ཅན་ལྟན་སྟེས་གྱི་བདེ་བ་
དང་། ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱར་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེའི་ལྟན་སྟེས་གྱི་སྒྲུབ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྟེའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ན། གཉིས་སྒྲུབ་སྟེ་མོ་མ་ལོག་པས་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་དུ་སྒྱར་
བ་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དོན་གྱི་ལྟན་སྟེས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ན་གཉིས་སྒྲུབ་སྟེ་མོ་མོང་དག་ནས་བདེ་སྟོང་རོ་གཅིག་དུ་སྒྱར་
བ་རྟོགས་པར་ཡོད་དོ། སྐྱེ་ལུས་གྱིས་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་གྱི་
དོད་སྐྱེ་ལུས་གྱི་དོད་བྱབ་པས་ས་བཅུ་སྟོད་བ་ཐ་མའི་བར་དུ་ཐེབས་ཐེན་པའི་བྱང་
སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་རྟོགས་ཐེན་བ་བཞེན་སྐྱེ་ལུས་
མན་ཆད་ནས་འཇུག་མི་དགོས། དེམ་བ་བཞི་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་འཇུག་བ་
ཡིན། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེན་བྱམ་དབང་དང་། གསང་དབང་བསྐྱར་མི་དགོས།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཞུ་ཞིང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་མོ། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་ལྟན་སྟེས་གྱི་བདེ་བས་ཡུལ་དོན་
དམ་བཤེན་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟེ་ཞུ་རྟོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མ་ལུས་བ་
བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

འོན། སར་བྱིན་ཐེག་བ་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་སྟོད་བ་ཐ་
མའི་བར་དུ་བཞོད་བ་དེ་ལ་སྐྱགས་ལམ་གྱི་སྟོན་བ་གདབ་དགོས་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་
སེམས་དེས་སྐྱགས་གྱི་ལམ་གདབ་ནས་འཇུག་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་དེམ་དང་། དེམ་བ་
གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་མན་ཆད་ནས་འཇུག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ཆེན་
གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་གས་རྟོགས་པ་དེས་དེམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་མན་ཆད་གྱི་

དོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
འབྲེལ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་དེས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན།
སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲིམ་བསྐྱངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དེ་ཅམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་གསུངས་ནས། ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་
མ་བཟུག་ནས་མཆོན་ཕྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བས།
སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱས།
ཅེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དངོས་དེ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོབ་དགོས་པས་མཆོན་ཕྱིད་ལ་
སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དངོས་མ་ཐོབ་
ཀྱང་མཆོན་པར་བྱེད།

སྟོན་པའི་རྒྱང་འབྱུག་མཆོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།

དེ་ལས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དེ་དུ་ལངས་པ་ལ། ཐོ་
རངས་འོད་གསལ་དང་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་
བསྐྱར་བས། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་སྟོན་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས། ཞེས་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་དང་བྱང་
འཇུག་གི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་དབང་བཞི་པ་ནི་བྱང་འཇུག་ཆོག་དོ་སྟོན་པ་ཆོག་དབང་
བསྐྱར་བས། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་སྟོན་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་དུ་
བྱས་ནས་དེ་ལས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་གཡོས། ལུགས་སྟོན་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པའི་ཆོད་དེ་ལ་
དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ན་སྒྲིངས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ། འོན་ཀྱང་དེའི་སྐབས་

སུ་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་མོ་དེ་ཐོབ་མེད། དེའི་རྗེས་སུ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་སྤར་ཡང་
འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་མོ་སྐྱུ་ལུགས་བྱང་འཇུག་
ཐོབ། དེའི་སྐབས་སྐྱུ་ལུགས་བྱང་འཇུག་དང་། བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་དོན་དམ་
བདེན་པ་འོད་གསལ། གུན་རྩོམ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་
གི་སྐྱར་བཞེངས། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ས་བཅུའི་བར་དུ་བཟོད་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཐོ་
རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
གི་སྐྱར་བཞེངས། དེ་ནས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་རངས་ཕྱི་མ་སྐྱུ་རེངས་
འཆར་ཁར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་
དེ་ཉིད་ལ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཐོ་རངས་སྐྱུ་རེངས་ཕྱི་མ་འཆར་ཁ་
ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སློན་ལས། མཆོན་
བྱེད་ན་སྤྲ་མས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་འོད་གསལ་མཆོན་པར་
བྱེད་པའོ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ། དེའི་
རྗེས་སུ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པས། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་
གསལ་སློམ་ཚུལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་འཇུག་སྐྱུ་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་
པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཐོབ་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་འཇུག་འབྱུང་པའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་
མངོན་དུ་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། ཞེས་སྤར་འོད་
གསལ་ལ་བྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པས། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
ཡང་བྱི་ཡི་མངོན་བྱང་ཟླ་ཉི་ལྔ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་
བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ན། མཆོན་བྱེད་ལ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་དེ་ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་མཆོན་བྱེད་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་

མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མཆོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མཆོན་
བྱེད་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་བར་འདོད་པའང་མི་
འཐད་དེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ན། ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་
པར་གསལ་སློན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་མཆོན་བྱེད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཆོན་དུ་མ་བྱས་པས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་བ་མི་འཐད་པ་ཡིན། དོན་གྱི་
འོད་གསལ་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་དེ་ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་ལ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་བྱང་
འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ནའང་། ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་
ཐོ་རངས་ལ་སྤྱི་བྱི་བྱས་ནས་སྐྱ་རེངས་བྱི་མ་འཆར་ཁ་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
འཐོབ་པ་ཡིན། མཐའ་དབྱེད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ལས། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཀྱང་རིམ་
ལྔ་དང་། སྦྱོང་བསྐྱུས་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་འཐོབ་པར་
གསུངས་ཏེ། དུས་དེར་འཐོབ་པ་ནི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལའང་འདྲོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོན་བྱེད་ལ་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་མ་བཞེངས་པར་
མཉམ་གཞག་དེ་ཀའི་ངང་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འོད་གསལ་དང་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་མ་ཐོག་པར་
མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འོད་གསལ་དང་བྱང་
འཇུག་གི་གདམས་ངག་མ་ཐོག་པར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་
པས་མཆོན་བྱེད་ལ་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་མི་འཐོགས་པར། འོད་གསལ་དང་
བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཐོ་རངས་ལ་ཐོག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་མཆོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་
འཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་མཆོན་བྱེད་ལ་འོད་གསལ་མཆོན་དུ་བྱས་པར་འདོད་ན་

དེས་ན་མཆོན་བྱེད་ལ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་མ་ལྡང་
བར་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་མ་ཐོག་བར་བྱང་
འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ་ལོགས་
སུ་འཕོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོད་བྱང་གི་གདམས་པ་འཕོགས་པའི་དུས་ཐོ་རངས་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཞེས་འོད་གསལ་དང་། བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་
འཕོགས་པའི་དུས་ཀྱང་ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་ཆེག་
དབང་བསྐྱར་དགོས་པས་ཡིན་ཏེ། དབང་གིས་སྒྲོད་བྱང་དུ་མ་བྱས་གོང་དུ་དེ་འབྲེ་
གདམས་ངག་འཕོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དབང་བཞི་པ་མ་བསྐྱར་བར་
བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་འཕོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེ་མི་སྟོབ་པའི་
བྱང་འཇུག་དེ་སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་གཡོས་ནས་ལྡང་བ་ཡིན་ནམ།
མ་གཡོས་པར་ལྡང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
གཡོ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱིས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་རིགས་འབྲེ་རྒྱན་སྒྲར་མེད་པའི་
མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་གསར་དུ་ཚུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་གྱིས་ལྡང་ཚུལ་རི་
ལྟར་བྱེད། ཅེས་སྟོབ་པ་མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་
པ་ཡིན་ན་སྟོབ་པ་མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་རྒྱང་གཡོས་ནས་ལྡང་དགོས་
སམ། རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་མི་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་བྱལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྡང་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་ཀྱང་རྒྱང་མ་གཡོས་པར་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་ལྡང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་
ཐལ་བ་རྫོགས་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལས་ཀྱང་།
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྐྱངས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མ་བསྐྱབ་བར་

དུ་མི་སྟོབ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པས། ཞེས་དང་། སྤྱི་བ་མཐའ་མ་
ནས་སྒྲུགས་ལ་ཞུགས་པ་དེས། རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་མན་ཆད་སྟོན་དུ་མ་བསྐྱེད་
པར་རིམ་བ་ཐ་མ་གཉིས་ནས་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
པས། ཞེས་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ་རིམ་བ་ཐ་མ་འོད་ཟུང་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འཆང་རྒྱ་
དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསལ་སྟོན་དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཀྱི་འོད་གསལ་
སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་བཞུགས་པའི་རྒྱང་ཙམ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱང་
འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འབྲུབ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
འཇུག་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྟོབ་པའི་རྒྱང་
འཇུག་གི་སྐྱ་བྲུབ་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་དེ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུ་
གྱི་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་ལྗེ་འོག་མའི་ལམ་བཟོད་པའི་མཐར་བྱང་སེམས་
དེ་སྒྲུགས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། འོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་བ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་
བྱང་སེམས་ལ་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟོན་དུ་
འགོ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲུགས་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པས།
དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མཆོན་བྱེད་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་
བསྐྱར་ནས་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲུགས་ལམ་ལ་འཛོག་དགོས་ལ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ནི་མིན། དེས་ན་དེ་སྒྲུགས་ལམ་ལ་ཞུགས་ཐེན་པ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱི་རིམ་བ་ནས་ཞུགས་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་མ་ཞུགས་ཅེས་ཞིབ་ཆ་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འདུག་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གཏན་ནས་
མ་ལྟོག་བར་དུ་འཆང་རྒྱ་མི་བྱས་ལ། ཞེས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྤྱང་མི་ལྟང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལྟོག་
དགོས། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དུས་ཤེས་
པ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཅིག་ཤེས་དགོས་པར་འདུག་གསུངས། སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་གྱི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དེ་སྤྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་
ལ། ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་
བསྟོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་དེ་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ནས་མ་གཏོགས་རྒྱུད་སྤེལ་ལོག་མ་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
བྱས་ནས་མ་བསྟོམས་བར་དུ། ཤེས་སྤྱིབ་རྫོགས་པར་སྤངས་མི་བྱས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
མི་འཛོལ་ཅིང་། ཞེས་དེ་འདྲའི་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་པ་ལྟོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཤེས་སྤྱོད་མི་
བྱས་པས་ཆོས་སྐྱ་མི་འཛོལ་བ་ཡིན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱངས་པའི་དག་པའི་
རྒྱུད་སེམས་ལས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་མ་བསྐྱབས་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཐོབ་པས་ན་བདེ་
སྤྱོད་སྤྱོད་བ་དང་སྐྱ་མའི་སྐྱ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་
རྒྱ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་རོ། ཞེས་བདེ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་བསྟོམས་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་མི་བྱས་པས་
ན་ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་མི་བྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མཐར་ཐུག་
པ་དེ་སྐྱ་ལུས་དང་། བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཡིན། དབང་

གི་སྐབས། གྱེ་ཁྱོད་སུ་ཡིན། ཅི་ལ་དགལ། ཟེར་བ་ན། སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ལའོ།། ཞེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་བ་རྟོགས་པའི་བདེ་
སྟོང་སྐྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་དུས་དེ་ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པས་མཆོན་བྱེད་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་འོད་གསལ་
མཆོན་པར་བྱེད། ཐོ་རངས་ལ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཆིག་དབང་
བསྐྱར་ཏེ་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་པོག་ དེ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐུ་
མངོན་དུ་མངོན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་རིམ་ཁྲ་གསལ་སྟོན་ལས། མཆོན་བྱེད་ལ་སྒྲ་
མས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ།།
ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྟོན་ཚུལ་དང་མཆོན་བྱེད་ལ་དངོས་
དབང་བསྐྱར་ནས་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་འོད་གསལ་མཆོན་བྱེད་
ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྟོན་ཚུལ་གསུངས་ནས་
དེའི་རྗེས་སུ་དབང་བཞི་བ་བསྐྱར། དབང་བཞི་པའི་རྗེས་ལ་བྱང་འཇུག་འཕོ་ལུགས་ཀྱི་
གདམས་ངག་པོག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་འཇུག་འབྲུབ་
པའོ།། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
གི་སྐྱར་བཞེངས། དང་པོར་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་མ་བཞེངས་ན་མི་སྟོབ་པའི་
བྱང་འཇུག་གི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། མདོ་སྐགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འཆད་
པའི་ཆེ་མདོ་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཉིར་ལེན་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྐུའི་ཉིར་ལེན་ལ་དེ་དང་
རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་མེད། དེ་ནི་སྐགས་ལ་ཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་
བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྗེས་འདི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྐགས་ལ་
ཞུགས་ནས་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས། པར་བྱིན་ཐེག་པས་ས་
བཅུའི་བར་དུ་བཞེད་ནས་སྐགས་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་

ཁུངས་ལ་མི་འགྲོ་གསུངས། དེ་འདྲ་བྱས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲགས་ལམ་ལ་རིགས་
ངེས་པ་དེ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཆོད་མཆོད་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་དབང་
བསྐྱར་ཏེ་འོད་གསལ་མཆོད་པར་བྱས། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་
གདམས་ངག་འཛིན་ནས་ཐོ་རངས་ལ་འོད་གསལ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཟུང་འཇུག་ལ་འཕོ་
ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་འཛིན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་
འབྲུབ་ཅེས་བ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲུབ་པ་མིན། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ཆོག་གས་
བསྐྱབས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟུང་
འཇུག་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་རིགས་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤར་
གྱི་དེ་ཁུངས་སུ་མི་འགྲོ་གསུངས་སོ།། བཤས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་བརྟག་གཉིས་ནམ་
བཤད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྗེའི་ས་ལམ་ནང་བྱང་སེམས་སྤྱིད་པ་
མཐའ་མ་བ་དེ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདེ་ཆེན་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དངོས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱེ་བྱུང་ཅིང་། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས་
དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བྱག་རྒྱའི་སྟོག་ཚུལ་དུ་སོང་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱང་རིམ་གྱིས་ཐུག་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྟོན་དུ་འཆར། སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་ཆེ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་གསུངས། བཤས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ན། རྟག་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་དེའི་ཆེ་ན་བདེ་ཆེན་ནི་སྐྱེ་བྱུང་ཅིང་རྒྱང་ཐིམ་པའི་
སྐྱབས་གྱིས་སྤྱོད་པ་བཞི་པ་འཆར་ལ། སྤྱོད་ཉིད་ནི་སྟོན་དུ་རྟོགས་ཟིན་ཅིང་དེ་འདྲའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་ལ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཟེར་བ་ཡིན། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་

ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོན་དུ་གདམས་ངག་ཐོག་པས་འཕེན་པ་གཏོང་བ་སོགས་
གྱི་དབང་གིས་དབང་དུས་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་དུ་ལྡང་བ་ན། འིན་དུ་སྤྱ་
བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ལུས་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་ལྡང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་དབང་དུས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། འོད་
གསལ་དེ་ལས་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པར་གསུངས། དེས་ན་མཆོན་
ཕྱེད་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་བར་འདོད་པ་
མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་བཟླ་ག་གཉིས་ནང་ནས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པ་གསལ་སྒྲོན་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གྱི་རྒྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་
ནའང་ཐོ་རངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་དཔྱད་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་གྲུ་ལས། མི་
སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གྲང་རིམ་ལྷ་དང་སྒྲིད་བསྐྱས་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཐོ་
རངས་གྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། དུས་འདིར་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་ལ་
ཡང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཆོན་ཕྱེད་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་མ་བཞེངས་པར་མཉམ་གཞག་དེ་ཀའི་རང་ནས་མི་
སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འོད་གསལ་དང་རྒྱང་
འཇུག་གི་གདམས་ངག་མ་ཐོག་པར་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཟླ་ག་གཉིས་ལྟར་མཆོན་ཕྱེད་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲ་ལོགས་སུ་
འཕོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོད་རྒྱང་གི་གདམས་པ་འཕོག་པའི་དུས་ཐོ་རངས་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དབང་གིས་སྒྲིད་རྒྱང་དུ་མ་བྱས་པར་གདམས་ངག་
འཕོག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བས་འོད་གསལ་གྱི་
གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་། འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དབང་

བཞི་པ་བསྐྱར་བས་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་། བྱང་འཇུག་བསྐྱེམ་པ་ལ་
དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་འོད་གསལ་དེ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་ཏུ་ལྷང་ན་དེ་འབྲེལ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ། སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱི་རྒྱང་གཡོས་ནས་ལྷང་བ་ཡིན་ནམ། མ་གཡོས་པར་ལྷང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན་སྟོབ་
མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། སྟོབ་
པ་མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལྷར་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་མཚུངས་པས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་མ་
ལྷང་བར་ནམ་མཁུན་ཐོབ་པ་བཞིན་ཏུ་སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་མ་ལྷང་
བར་བྱང་འཇུག་མཛོན་ཏུ་མཛད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་རྒྱང་མ་གཡོས་པར་འོད་
གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ཡིན་ན། སྟོབ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་གཡོས་པར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་མེད་དེ། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
དེ་ལ་རིགས་འབྲེལ་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅིག་དགོས་པས། དེས་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་རིགས་འབྲེལ་རྒྱུན་མེད་པར་རྒྱ་
ལས་ཉ་ལྷང་གི་རྒྱལ་རི་ལྷར་བྱེད། དེ་ལྷར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལྷང་ཐུབ་ན། དང་པོ་
ཉིད་ནས་སྐྱགས་ལམ་ལ་རིགས་ངེས་པ་དེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལས་རྒྱང་མ་གཡོས་པར་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་ལྷང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྒྲིག་ཏུ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྷར་ཡང་རིམ་ལྡུག་གསལ་སྟོན་ལས་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གྱིས་སྐྱངས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱ་མ་བསྐྱབ་བར་ཏུ་མི་སྟོབ་པའི་
གཟུགས་གྱི་སྐྱ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ལ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་མན་ཆད་སྟོན་ཏུ་
མ་བསྐྱེད་པར་རིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནས་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་དཔེགས་བསལ་ཏུ་ཤེས་པར་
བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཅས་དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་དེས་རིམ་པ་ཐ་མའི་འོད་གསལ་དང་། དག་

པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་
དམིགས་གསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཅེས་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དེ། རིམ་བཤ་ཐ་
མའི་འོད་བྱང་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འཆང་རྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་
ལོ། ཡང་དོགས་པ། འོ་ན་གསལ་སྟོན་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ཅམ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འགྲུབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་
འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་བཞེངས། དེ་སྦྲར་ཡང་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་
པར་འཇོག་ནས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
འགྲུབ་དགོས། ལུང་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་བསྐྱུབ་པར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ཅམ་ལས་མི་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་འགྲུབ་པས་རིགས་འདྲའི་
རྒྱན་དེ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འགྲུབ་པ་ཡིན་
ཞེས་པ་ཡིན་པ་ལས། དེ་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་མིན་པར་བྱང་དུ་འཇུག་སྐྱའི་
ཡ་གྲུལ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འགྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ། དེ་དག་ནི་
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཚུལ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྗེས། གསལ་སྟོན་གྱི་
ལུང་དེ་རིགས་ངེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས། དེར་བརྟེན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
དགོངས་པ་གང་ཡིན་དབྱེད་དགོས་པར་འདུག། མོངས་རྒྱལ་བདག་ལྟ་བུས་ཁ་ཆོན་
གཅོད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྤང་རོ་གསུངས།

ལྷ་བ་རིམ་བཤ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་

འཕྲོ་ལྟུང་།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ལྟོང་བར་ཚུལ་པ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་
ལས་ལྟོང་ཁ་མའི་སྐབས་སུ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྟོང་ཚུང་ཟད་གཡོས་པ་དང་མཉམ་ཏུ་
འོད་གསལ་དེའི་བཞུགས་པར་ལྟོང་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། ཞེས་ཤིན་
ཏུ་སྤྱི་བའི་ལྟོང་སེམས་ངོ་མོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དང་གི་ཚུལ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། འོད་གསལ་
གི་བཞུགས་པར་ལྟོང་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྟོག་འཛིན་གྱི་ལྟོང་དེ་རང་ཉིད་ཁ་དོག་དཀར་
པོ་འོད་ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བ་དེས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟན་ཅིག་བྱེད་
ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་མ་ཐག་པའི་ཆེ། ཞེས་དག་
པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་ཡང་སྐྱུ་མའོག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ལྟ་
བུ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ཆེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། དག་པའི་སྐྱུ་
མའི་སྐྱུ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ལུས་རགས་པ་ལས་
ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གནས་ལ་བྱུང་པོ། ཞེས་སྐྱུ་མའི་ལུས་སུ་ལྟོང་བའི་ཆེ་རིམ་
པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གནས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་སྐྱུ་
ལུས་སུ་ལྟོང་བའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ། དེ་དང་དག་པའི་སྐྱུ་
མའི་སྐྱུ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ཐོབ། སྐྱུ་དེ་ལུས་རགས་
པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་ལོས་པ་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་
དེ་འབྲའི་སྐྱུ་ཞིག་བྱུང་པ་དེ་ལ་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཟེར་བ་ཡིན། ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་
པོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་ཏུ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་བ། ཉོན་སྒྲིབ་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བ། དག་བཅོམ་པར་ལྟོང་བ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་
སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་དང་། དེ་འགག་པ་ན་ས་གཉིས་པར་འཕྲོས་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གང་ཟག་དེ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་སུ་
ལྷང་བ་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དུས་མཉམ་ལ། དེའི་ཆེ་བྱང་འཇུག་གི་
གཙུག་པོ་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་མེད་ཀྱང་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡན་
གསལ་སྒྲོན་ལས། བྱང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ལ། བྱང་འཇུག་ཐོབ་
པ་གང་ཡིན་ལ་འཛོག་ཚུལ་དེས་བྱང་འཇུག་ཏུ་བཞག་མི་དགོས་སོ།། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་དང་། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་སྤར་ཡང་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མངོད་སྐབས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་རྟོགས་པ་བྱང་
འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན། བྱང་འཇུག་ལ་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་དེས་བྱང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་མི་
དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡན་ལས། བྱང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་གམ་ཉེར་གསུམ་བཤད་པ་རྣམས་
སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་དང་། རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཆེ་
སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ།། ཞེས་བྱང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་གམ་ཉེར་གསུམ་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱུས་ན་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་དང་། རྟོགས་པ་བྱང་
འཇུག་གཉིས་སུ་འདུས། སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་འཛོག་
དགོས། དེ་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟོགས་
རྣམས་བྱང་སྟེ་རྟེན་ཐོབ་ཏུ་ལང་ངོ་།། ཞེས་རིམ་པས་རྒྱང་གཡོས་པ་ན་རྟེན་གསུ་
སོང་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ལས་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་དང་། ལྷང་བ་དཀར་ལམ་
པ། མར་མེ་གཉིང་འབར། མཁའ་ནང་མེ་འབྱེད། དུ་བ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་རྣམས་
འཆར། དེ་ནས་ཤེས་པ་རགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་ཐོབ་ཏུ་ལང་ངོ་།།

སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་པ་དེ་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཆད་ནི།

སྤངས་པ་བྱུང་འདྲུག་པ་དེས་སྤངས་ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ། སྤྲེད་ག་པ་
སྤྲེ་མའི་སྤྲེ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྤྲེ་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་བྱུང་འདྲུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་བྱུང་འདྲུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྤྲེད་ག་པ་སྤྲེ་
མའི་སྤྲེ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲེ་བ་གཞི་གཉིས་ལས། སྤྲེ་མའི་སྤྲེ་
ཡི་སྤྲེ་བ་གཞི་ནི། ཉེར་ལེན་ཤིན་ཏུ་སྤྲེ་པའི་རྒྱུད་དང་། ཐུགས་དག་པའི་ཉེར་ལེན་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྤྲེ་བ་དེས་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན། སྤྲེ་
ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱུང་འདྲུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་བྱུང་འདྲུག་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་སྤངས་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ནའོག་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ། མགོན་པོ་སྤྲེ་སྤྲེ་བ་
ཀྱིས། མདོ་བསྐྱེད་ལས་སྤངས་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྟོག་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་
བརྒྱུད་ཅུང་ཀྱང་རྟོག་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་གཉིས་སྤངས་
གི་སྤྲེས་པ་རྒྱུད་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྟོག་མེད་ཏུ་བཞག་གི་སྤྲེ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་སྤངས་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མདོ་བསྐྱེད་ལས་རྟོག་མེད་
ཏུ་གསུངས་པ་དེ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཀྱང་རྟོག་ལག་ནས་སྤངས་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
འཆར་བར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུད་སེམས་
གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན། གཉིས་སྤངས་གི་སྤྲེས་པ་ཡང་རྒྱུད་བས་རྟོག་མེད་ཏུ་གསུངས། དེས་
ན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་སྟོན་ཐུགས་དཔལ་བཟང་པོས། དེས་པ་བཞི་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་དོན་སྤྲེད་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་སྤོང་ཉིད་དོན་སྤྲེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
རྟོག་པར་འཛིན་འོན་ཀྱང་པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྲེ་བཟང་དཔལ་ལྟན་ཡེ་ཤེས་
དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། དེས་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་

ལངས་པའི་ལྷགས་ལྷོག་གི་ཉིར་ཐོབ་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་མཚུངས་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཞེས་པཎ་ཆེན་གྱིས་འོད་གསལ་དང་
ཉིར་ཐོབ་གཉིས་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་འཛིན་ཚུལ་
ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཛིན་ཚུལ་དམ་ཞིང་།
ཉིར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་སྟོང་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་སྟོད་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་དེས་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་
པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་མངོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་ལྔ་ལས། བྱང་འཇུག་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པ།
སྟོང་ཞིང་ཅི་ཡང་མི་སྟོབ་པོ། ཞེས་སྟོང་མ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་གསལ་དུ་བསྐྱབ་སྟེ་
མེད་ཀྱང་། བསྐྱབས་ཐེན་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཞེས་དེ་འདྲའི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་པ་དེས་སྟོང་མ་བསྐྱབས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་མེད་ཀྱང་། བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེ་
གོམས་པར་བྱས་ནས་ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་དགོས་པས། དེས་རགས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་
གནས་ནས། ཞེས་བྱང་འཇུག་པ་དེས་རྟེན་རྟིང་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པའོ། རགས་པའི་
སྟུལ་སྟུ་འཛིན་ནས། ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྟུང་རིམ་
སོགས་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པ་ལས། ལམ་ལ་བོགས་དབྱུང་བ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ཆེ།
ཞེས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟུང་། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཡང་ཐུགས་
ཁའི་ས་བོན་ལ་བསྟུས། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པར་སྟོམ་པ་ནི་རྗེས་གཞིགས་ཀྱི་
སྟུང་རིམ་སྟེ། སྟོད་བཅུད་བསྟུས་པའི་རྗེས་ལ་ལུས་ཀྱང་སྟུང་པས་རྗེས་གཞིགས་
གསུངས། རིམ་འཛིན་གྱི་སྟུང་རིམ་ལ་སྟོད་བཅུད་བསྟུ་མི་དགོས་པར་ལུས་རིམ་པོར་
སྟུང་པས་ན་རིམ་འཛིན་གྱི་སྟུང་རིམ་ཟེར། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྟུང་རིམ་ལ་ཡང་
ཡང་གོམས་ཏེ་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟུས། དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་
དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགྲོ། དེ་ནས་ལམ་ལ་བོགས་དབྱུངས་བ་

སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆེན། སྟོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྐབས་པས། ལམ་ལ་
ཐོགས་དབྱེངས་བ་སྟེ་རུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་བ། དེ་ལ་སྟོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྐབ་
དགོས། དབང་པོའི་རིམ་པས་ཆེ་བ་བྱེད་དང་ཆེ་བ་གཅིག་གསུམ་ཚུན་ཆད་ལ་མི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མ། གཟུགས་སྤྲ་བ་དང་རགས་བ་ཡང་། འཁྲུ་
བ་ཡང་དག་ཐོབ་བ་ཡིན། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་བ། དབང་ལྷག་ཉིད་དང་འདོད་
རྒྱུ་འགྲུར། ཞེས་སྟོད་བསྐབས་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་གྱི་དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། དབང་ལྷག་བརྒྱད་མི་
གཅིག་སྟེ། དབང་ལྷག་བརྒྱད་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་
གསུང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
ནི། ལྟ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་ཆོས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་འཇུག་ལ་
ཚུར་སྐྱར་རྒྱ་ཡོད་པས་གོང་གི་ཏགས་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤྱི་བྱུ་འའི་བརྟག་
བ་བརྟུ་བ་ནས་གསུངས་པའི་མཆོན་མ་ནམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། དབང་ལྷག་གི་
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས། དབང་ལྷག་གི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱད་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་བརྒྱད་ནི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་དབང་ལྷག་བརྒྱད་དམ་ཡོན་ཏན་
གྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱད་དོན་མི་གཅིག་དབང་ལྷག་བརྒྱད་ནི་སྟེ་ཡི་དབང་ལྷག་སོགས་ལ་
སྐྱར། དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་སྤྲ་བ་དང་། ཡང་བ། གང་ཡང་འཁྲུ་
བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་ཡིན། སྟོད་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བསྐབས་དགོས་ཞེས། དེ་ལ་སྟོད་
པ་ཞེས་བ་ནི། འདོད་ཡོན་སྟེ་དང་། འཁྲུ་པར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་
པའི་སྟོན་པས། ཞེས་པས་རང་བཞིན་ནམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོན་པས། སྟུང་པས་ནང་དུ་

བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལྷག་པར་འབར་ཏེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉིན་སོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་
སོགས་འདོན་པ་དེ་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལྷག་པར་འབར་བའམ་རྒྱས་པར་བྱས་
ནས་སོགས་དབྱུང་བ་དང་། ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་ལ་སོགས་ལྷག་སོ་ཞིག་འདོན་པའི་
ཐབས་ལ་སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབྱེ་ན། སྟོས་བཅས་དང་། སྟོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོས་
མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། ། ལས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའག་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་
གང་ཞིག་བརྟེན་དང་བརྟེན་ལམ་སོགས་བྱ་བའི་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོད་པ་དེ། སྟོས་
བཅས་ཀྱི་སྟོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཞེས་པ་དེ་གསང་བ་
འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལྟའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རིག་མ་དང་། དེ་ཡང་ལྟ་ཡི་འབྲེལ་
འབག་དང་། ཆས་གོས་སོགས་ལྟ་རིམ་ཞིག་དང་། བན་ཚུན་བརྟེན་དང་བརྟེན་ཡི་ལན། བྱག་
རྒྱ་དང་ལག་པའི་མཆོན་མ་སྟོན་པ་དེའི་ལན་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་བྱ་དགོས། སྟོད་པ་
སྟུང་ཅེས་པའི་སྐབས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
བརྟེན་དང་མཆོན་མ་སྟོན་སྐབས་སུ་དེའི་ལན་ཁ་ཐུག་མ་བྱུང་ན་མཁའ་འགྲོའི་བཀའ་ཆད་
ཡོང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་འབྲའི་བརྟེན་དང་བརྟེན་ཡི་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྟོས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྟོད་པ་དེ་ལ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་གསུངས། དེ་གང་ཞིག་བརྟེན་དང་བརྟེན་
ལམ་སོགས་བྱ་བའི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོད་པ་དེ། སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པའི་མཆོན་
ཉིད། ལས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའག་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་ནའང་། །བན་ཚུན་བརྟེན་དང་བརྟེན་
ཡི་ལན་སོགས་མི་དགོས་པ་དེ་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཟེར། བྱི་ཡི་འབྲེལ་འབག་དང་
ཆས་གོས་སོགས་མེད་པ་སྟོས་པ་ཐབས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡི་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་བ་བྱུང་དུ་སྟེལ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཆིག་སྟེལ་དུ་སྟོམ་པའི་སྟོད་པ་དེ། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་ནོ། ། དེ་གསུམ་ཡང་སྟོད་པ་སྟོད་རྒྱ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་པས། དེ་

གསུམ་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱོད་པ་གཉིས་དང་།
ལམ་སྐར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་ཐེན་ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྐྱོད་པ་གཉིས་དང་།
ཞེས་འདིའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱོད་པ་དེ་ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྐྱོད་པ་ཡིན། སྐྱོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་
པ་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། བརྟ་དང་བརྟ་ཡི་ལན་མི་དགོས་པར་འབྲ་
འབག་དང་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་སྐྱོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་རྒྱས་ཤོས་ཡིན། དེ་ལ་
འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡོད།

ཆུ་པ་འབྲས་བྱ་མཛོན་བྱ་བྱེད་རྩལ་ནི།

སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་དེས་འབྲས་བྱ་མི་སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཛོན་བྱ་བྱེད་
རྩལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྦྱིར་སྐྱོ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱུབ་པ་པོའི་ཕྱང་པོ་འདིའི་སྤྱང་
ནས་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་ལམ་སྐོལ་གཅིག་དེ་དུས་འཁོར་
པའི་ལུགས་ཡིན། དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་པར་ཟད་པར་བྱེད། སྦྱིར་ཁམས་དཀར་པོ་སྦྱི་ཐོར་གནས་ཤིང་ཁམས་དམར་པོའི་
དམར་ཆ་གཅིག་སྟེ་བར་གནས་པ་གསུངས། དུས་འཁོར་ལས་དབྱ་མའི་ཡར་སྟེ་དང་
མར་སྟེ་གཉིས་ལ་གནས་པ་དེ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་བཅེགས། དེ་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཁམས་དཀར་ཆ་རིམ་བཞིན་མར་དང་། དམར་ཆ་ཡར་རིམ་བཞིན་
བྱངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡར་མར་ཡོང་རིམ་བཞིན་དུ་བེམ་རྩལ་ཟད། བེམ་རྩལ་ཟད་པ་དང་
མཉམ་དུ་ལས་རྒྱང་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་ནས། དམར་ཆ་སྦྱི་གཙུག་དུ་སྐྱེབས་པ་
དང་དཀར་ཆ་དབྱ་མའི་མར་སྟེར་སྐྱེབས་པ་ན་བེམ་རྩལ་ཐབས་ཅད་ཟད་ནས་བྱང་
སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀྱང་ཟད་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་བྱུབ་པས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་

ཕུང་པོ་འདི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་པའི་ལམ་
སྲོལ་གཅིག་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་པའི་ལམ་
སྲོལ་གཅིག་གོ། དང་པོ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དུས་
འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་མེད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པར་རྣམ་སྤྲིན་
གྱི་ཕུང་པོ་རང་དགར་བཞག་དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་མེད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྐྱུ་ལུས་ལྡང་བའི་
ཆེ་ན་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དངོས་གནས་ལ་འབྱུང་
པར་བརྟེན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་དགར་བཞག་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུང་
པ་ཡིན། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཁོར་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཡིན་པས་བྲབ། ཅས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཁོར་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ཡང་
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཡིན་པས་བྲབ། བར་དོར་འཁོར་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི། བར་དོ་བྱུང་པའི་
དོད་ལ་སྐྱུ་ལུས་འབྱུང་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འཁོར་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གང་
ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་བར་དོར་འཁོར་རྒྱ་བ་ནི། ལས་དབང་དང་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱང་མ་ལུས་པ་སྙིང་གའི་མི་ཞིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ནས་ཤར་བའི་འཆི་བའི་འོད་
གསལ་བྱག་རྒྱའི་དོད་བྱས་ནས་གཞན་ལ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་སྟེ་བར་དོ་བྱུང་པའི་
དོད་དུ་དེ་ལ་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ནས་འཁོར་རྒྱ་བས། བར་དོ་བྱུང་པའི་དོད་ལ་སྐྱུ་ལུས་
བྱུང་པ་མ་གཏོགས་བར་དོའི་རྟེན་ལ་སྐྱུ་ལུས་བྱུང་བེར་བའམ་འཁོར་རྒྱ་བ་མ་ཡིན། སྐྱེ་
བ་བརྒྱད་ནས་འཁོར་རྒྱ་བ་ལ་ལྷ་མི་གཉིས་ཡོད་དོ།། སྐབས་འདིར་ནི་སྟོབ་པའི་ཟུང་
འཇུག་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་བསྐྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་དུ་
བཤད་པའི་མཆོན་མ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་ན། ཞེས་གཟུགས་ཕྱ་བ་དང་ཡང་བ་ལ་སོགས་

པའི་མཆན་མ་དེ་ནམས་བྱང་བ་ན། མོ་རངས་ཕྱི་ནང་གིས་ཐབས་གྱིས་བྱངས་པའི་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་
ཕྱི་ཡི་མངོན་བྱང་ནི། མོ་རངས་དུས་ཆུ་ཉི་ཤུག་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་དང་བལ་བའི་དུས་སུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཕྱི་ཡི་མངོན་བྱང་ཟེར། ཉང་གི་མངོན་བྱང་ནི། སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་འདས་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཡིན། དེ་ལ་
ཕྱི་ནང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་འོད་གསལ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མངོན་བྱང་ཡིན་
ནོ། ། འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི། སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ།
ཞེས་ཤེས་སྟོབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྟོང་པར་
སྟོབ་པ་ན། ཟུང་འཇུག་འབྲུག་པའི་མཆན་མ་བྱང་བ་ན་མོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་ འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྟོབ་པ་མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་སྟེ། ཤེས་སྟོབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ནོ། ། དེ་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྒྱན་མཐའི་པར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེས་ཤེས་སྟོབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་
འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་སྟོབ་སྤངས་པ་དང་། སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་
གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ། ཞེས་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་དེའི་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཟེན་ཅིང་སྟོབ་པའི་ཟུང་
འཇུག་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་འབྲུར་གསུངས་པ་དེ་
ཡང་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འོར་དག་ཅིང་། དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རོ་
རྗེའི་སྐྱུ་དེ་ཡི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་དེ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་
ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་འབྲུར་ནས་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
མཇེད་དེ། འཁོར་བ་རི་སྟོང་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཁ་
སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ནི། འོངས་སྟོང་རྩོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཁ་སྐྱོར་གྱི་ཡན་
ལག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟོང་རྩོགས་ཡོངས་སུ་

གང་བའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་ཡན་ལག་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བདུན་
ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དག་དབང་གྲགས་པས། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་
ཆེན་རང་བཞིན་མེད། སྟོང་རྫོགས་ལོངས་གང་རྒྱུ་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། ཅས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ནི་མཆོད་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་
པའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། ཁ་སྐྱོར་བ་ནི། རིག་མ་དང་སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཅམ་མེན་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་པ།
རང་བཞིན་མེད་པ་རྫོགས་པ་ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པས་སྟོང་རྫོགས་ལོངས་སུ་གང་བ། དེ་
ཡང་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་འགོག་པ་མེད་པ། དེ་ལྟར་ཡང་། མད་བྱང་མཆོད་དཔེའི་དཔལ་
འབར་ལོངས་སྟོང་རྫོགས། ཁ་སྐྱོར་བདེ་སྟོང་རོ་ལ་རྟག་རོ་ཞིང་། དམིགས་མེད་
ཐུགས་རྫེས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ། རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཆོལ།
ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན། དེའི་ཆེ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་མི་སློབ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲུ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི། འདུས་མ་བྱས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞེས་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཆོས་སྐུ་དེའི་རྟེན་གཟུགས་སྐུ་
ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་གཟུགས་སྐུ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་ནི།
ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་
དད་ཅམ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་
སོ། བྱང་འཇུག་བརྟེས་པས་སྐུ་ཐུགས་རོ་བོ་གཅིག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། མཆོན་
བརྗོད་ལས། སྐུ་ཡང་དོན་རྟེན་འབར་བ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པ་དང་། དོན་རྟེན་འབར་བ་ཡེ་ཤེས་དོན་རྟེན་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྐྱོར་འཛིག་པ་
ཡིན། བྱང་འཇུག་གི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་

ཉོགས་པར་འཛོག་རིགས་སོ།། སྒོ་བ་དཔོན་ཟིལ་བྱ་པས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། མི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུར་བཤད་དོ།། སྟར་ལུགས་ལ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་དང་། མི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུར་བཤད་པ་
ཡང་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་སྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ལ་འགོག་བདེན་དང་།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།། ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་
སྒྱུར་འཛོག་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ལ་འགོག་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་
མི་ལེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཡང་བྱམ་དབང་གསང་དབང་ཤེར་དབང་གསུམ་གྱིས་
སྒྱུ་གསུང་བྱགས་དོ་རྩེ་གསུམ་མམ། སྒྱལ་སྒྱུ། ལོངས་སྒྱུ། ཆོས་སྒྱུ་ནམས་འབྱུང་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཞེས་བྱམ་དབང་གི་དག་པ་ལ། བྱམ་པའི་དབང་ཐོབ། སྒྱལ་སྒྱུ་
འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ཅེས་པ་དང་། གསང་དབང་ཐོབ། ལོངས་སྒྱུ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་
པ་བཞག་ཤེར་དབང་ཐོབ། ཆོས་སྒྱུ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ཅེས་དང་། སྒྱུ་གསུང་
བྱགས་གསུམ་འབྱུང་པ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྱལ་སྒྱུ་ལོངས་སྒྱུ་
ཆོས་སྒྱུ་འབྱུང་པར་གསུངས་པ་དེ་གཟུང་སྒྱུ་སྒྱི་ཙམ་པ་ལ་སྒྱལ་སྒྱུར་འཛོག་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ལོངས་སྒྱུ་དང་། བྱགས་ཆོས་སྒྱུར་འཛོག་དགོས་ལ། སྟར་གྱི་
སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ལོངས་སྒྱུ་གསུངས་པ་མང་དོ།། དེ་ལྟར་བྱམ་དབང་
ཐོབ། ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་སྒྱལ་སྒྱུ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་གསུངས་པ་དང་། གསང་
པའི་དབང་ཐོབ། དག་གི་སྒྲིབ་པ་དག་ལོངས་སྒྱུ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་གསུངས་པ་
དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ཆོས་སྒྱུ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་
པ་བཞག་གསུངས་པའི་སྒྱུ་གསུམ་ནི། གཟུགས་སྒྱུ་སྒྱི་ཙམ་ལ་སྒྱལ་སྒྱུ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ལོངས་སྒྱུ་དང་། བྱགས་ལ་དེ་འབྲེའི་ཆོས་སྒྱུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན་མཆོན་དཔེས་སྒྲས་པའི་ལོངས་སྒྱུ་ནི། བྱམ་དབང་གིས་སྒྱལ་སྒྱུ་འབྱུང་པར་

གསུངས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་ཡང་། སྒྲིར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནས་དབྱེད་པར་
བྱའོ།། ཞེས་བུམ་དབང་ཐོབ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྲུག་པའི་རུས་པ་བཞག་གསུངས་པས། མཚན་
དཔེས་སྒྲུས་པའི་ལོངས་སྒྲུབ་དེ་བུམ་དབང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྲུག་པར་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་བུམ་དབང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྲུག་པར་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
ཡིན་ཡང་། ལོངས་སྒྲུབ་ཡིན་པས་སྒྲིར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་ས་བརྩ་མོག་ས་དང་ལས་ལྷ་འདྲོག་ཕྱི་ལོ།

རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་ལ་ས་དང་པོ་རབ་རྩ་
དགའ་བ་ནས་ས་བརྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཀྱི་བར་བརྩ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་མི་སྒྲོབ་
པའི་ས་ཀྱང་རྩ་ལོད་དང་ས་བརྩ་གཅིག་གཟ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲེ་ལོངས་གྲགས་ལ་ས་
བརྩ་གཅིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སོ་སྤྲེའི་ས་མོས་སྤྲོད་ཀྱི་ས་དང་བཅས་ན་བརྩ་གཉིས་
དང་། ཞེས་ཆོགས་སྤྲོད་གཉིས་མོས་སྤྲོད་ཀྱི་ས་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ས་བརྩ་དང་།
བརྩ་གཅིག་པ་ཀྱང་རྩ་ལོད་ཀྱི་ས་དང་བཅས་བརྩ་གཉིས་དང་། གཞུང་འགའ་ཞིག་རྩ་སོ་
སྤྲེའི་ས་ལ་མོས་སྤྲོད་ཀྱི་ས་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་ས་གཉིས་སུའང་གསུངས་སོ།།
ཞེས་བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་སོ་སྤྲེའི་ས་ལ་མོས་སྤྲོད་ཀྱི་ས་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་
གཉིས། དེའི་སྤྲོད་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བརྩ། དེའི་སྤྲོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱང་
རྩ་ལོད་དེ་བརྩ་གསུམ་དང་། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲགས་བརྩ་གསུམ་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་
གསུངས་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན། དེ་རྣམས་བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་
ཚུལ་ཡིན་ནོ།། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་།

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་སའི་གངས་བཙུ་དང་། བཙུ་གཅིག་དང་།
བཙུ་གཉིས་དང་། བཙུ་གསུམ་དང་། བཙུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་དང་། བཙུ་དྲུག་དུ་གསུངས་
བའང་ཡོད་ཅིང་། སའི་མིང་འདོགས་སོགས་ཀྱང་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ངོ་།།
ཞེས་འདི་རྣམས་མིང་འདོགས་ཚུལ་མི་མཐུན་བ་དང་། ས་བཙུ་བཅི་ཚུལ་ཡང་མ་འདྲ་
བར་བཅི་བའོ། །དེ་ལ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་གཅིག་བ་ལས། ས་བཙུའི་དག་ལ་
གནས་བ་ཡི།། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབར་དེ་འགྱུར་ངོ་།། ཞེས་ས་བཙུའི་མིང་ཙམ་
གསུངས་བ་ལ། འདིའི་དོན་སྟོན་གསལ་དུ། ས་བཙུ་ནི་རྒྱུད་བཙུ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་ངོ་།།
ཞེས་གསང་འདུས་ལེའུ་བཙུ་གཅིག་བ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་གསལ་དུ་ཅ་བའི་
རྒྱུད་ལྔ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔ་ལ་བཤད་ནས་ས་བཙུ་ལ་གནས་བའང་བཤད།
བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། བུམ་དབང་བཙུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་
བཙུ་བཞི་པོ་ལ། དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེ་རེ་འོ།། ཞེས་ས་བཙུ་བཞིའི་གངས་ཙམ་མ་
གཏོགས་མིང་དོན་གང་ཡང་གསལ་བར་མ་བཤད། ཅེས་བུམ་དབང་ལ་རིགས་བ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་དབང་ལྔ་དང་། སྤགས་དབང་དང་། རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་། ལུང་བསྟན་
དབུགས་དབྱུངས། རྩོམ་སྟོན་ལུགས། སྤྱིད་པའི་བརྟུལ་ལུགས། རྩོམ་གནང་གི་
དབང་སྟེ་བུམ་དབང་བཙུ་གཅིག་དང་། གསང་དབང་དང་། ཤེར་དབང་། ཆོག་དབང་སྟེ་
དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་དབང་བཙུ་བཞི་ལ་ས་བཙུ་བཞིའི་གངས་ཙམ་མ་གཏོགས་མིང་
དོན་གང་ཡང་གསལ་བར་མ་བཤད། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
གྱིས་གང་བརྟེན་བ།། སར་གྱུར་དེ་ནི་བཙུ་གསུམ་བ།། ཞེས་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་ས་བཙུ་གསུམ་པར་བཤད་བ་ཙམ་ལས་སའི་མིང་དོན་གང་ཡང་མ་
གསུངས་སོ།། དེར་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ས་བཙུ་གསུམ་བ་ལྟ་བུར་
བཤད། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ་དང་། དེའི་ཐོག་དུ་ས་བཙུ་

གཉིས་བཤད་དོ། རིམ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིས། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་
པར་འགྱུར། ལྷང་བ་གསུམ་པོ་མཐོང་བ་དག། ས་བརྒྱད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཞེས་དང་།
སྒྲིབ་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་ཐོག་པའི་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱུས་ནས་ས་བརྒྱད་
པ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲུབ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་མཛོན་པར་རྟོགས་ནས་ས་བརྒྱད་
ཐོབ་པ། ཞེས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར། དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པ་
དང་། ལྷང་བ་གསུམ་མཐོང་བའང་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། སེམས་
དཔེན་ཡིན་པས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། ། བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པ་
དང་སེམས་དཔེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དེའི་བར་དུ་ལུས་དཔེན་དང་དག་
དཔེན་ས་དགུ་པ་ལྟ་བུ་འཛོག་པ་ཡིན། འདུས་པའི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་ལས་སའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཅམ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་བྱུང་
ངོ་། ཞེས་སྒྲུབ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ལས་གསལ་བར་མ་བྱུང་གསུངས། གྱི་རྩོར་
དང་། སི་བླུ་ཤའི་བརྟག་པ་ལྔ་ལས། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི། ཞིང་དང་དེ་
བཞིན་ཉེ་བའི་ཞིང་། ཆེན་ཉེ་བའི་ཆེན་ཏེ། འདུ་བ་དེ་བཞིན་ཉེ་འདུ་བ། དུར་ཁྲོད་ཉེ་
བའི་དུར་ཁྲོད་དང་། འཕྱང་གཙོད་ཉེ་བའི་འཕྱང་གཙོད་ཉིད། འདི་རྣམས་ས་ནི་བརྒྱ་
གཉིས་ཉི། ཞེས་གནས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་པར་
ཕྱིན་ཐོག་པ་དང་མིང་འདོགས་མི་མཐུན་པའི་ས་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་ལ། སི་བླུ་ཤའི་
བརྟག་པ་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་དང་། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། གནས་ནི་རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་ས། ཞེས་གོང་གི་གནས་ནི་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་
ཉེ་གནས་ཟི་མ་མེད། ཞིང་འདིར་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་བ།
ཆེན་ཏེ་སྒྲུབ་དགའ་བ། ཉེ་བའི་ཆེན་མཛོན་གྱུར་ཉིད། འདུ་བ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན།
ཉེ་བའི་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ། དུར་ཁྲོད་ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས་ཉིད། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་

ཀྱི་སྒྲིན། ། ཞེས་གནས་སོགས་བཅུ་ས་བཅུར་གསུངས་ཏེ། སི་བྱ་ཏེ་དང་མངོན་བཟོད་
ལྷ་མ་སོགས་ལས། ཆེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དེས། ཉེ་བའི་ཆེ་སྤྱད་དགའ་བ། ཞེས་
འབྱུང་ཡང་། ཞེས་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར། ཆེ་ཏེ་སྤྱད་དགའ་བ།
ཉེ་བའི་ཆེ་མངོན་གྱུར་ཉིད། ཅས་བ་དང་། མངོན་བཟོད་ལྷ་མ་སོགས་དང་མི་འདྲ་
ཡང་། དེའི་འགྲེལ་བ་མན་ངག་སྟེ་བའི་སྟེ་མ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདུན་རྟོག་གིན་ཏུ་
སྤྱད་དགའ་བ། ཞེས་འགྲེལ་ཏེ། ཞེས་དང་། མངོན་གྱུར་གྱིས་ནི་ཉེ་བའི་འདུན་རྟོག་གོ།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདུན་རྟོག་ཟེར་བ་ཆེ་དང་དོན་གཅིག་པས་བདེ་མཆོག་གིས་
བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཆེ་ཏེ་ཆེ་འདུན་པ་དང་། ལྷ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་འབྲུག་པས་སོ།
ཞེས་མཆོམས་སྤྱད་ན་ཆེ་ཏེ་ཟེར། སོ་སོར་བྲལ་བ་ཡིན་ན་ཆེ་ལྷ་ཏེ་སྟེ་ཆེ་འདུན་
པ་དང་། ལྷ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་འབྲུག་དེ་གཉིས་མཆོམས་སྤྱད་ན། ཨ་དང་ལྷ་མཆོམས་སྤྱད་
བས་ཨོར་གྱུར་པས་ཆེ་ཏེ་ཟེར་ཞིང་། ཆེ་ཏེ་ནི་འདུན་རྟོག་གོ་སྟེ་མ་དེ་ཉིད་ལས།
འབྱུང་གཅོད་མོས་བར་སྤྱད་པའི་སའོ། ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཉེ་བའི་འབྱུང་
གཅོད་དོ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས་བཅུ་ལས་མ་གསུངས། སི་བྱ་ཏེ་བརྟག་པ་ལྔ་པ་
ལས་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པས་དེའི་འགྲེལ་བར་ཞེས་འབྱུང་གཅོད་ནི་མོས་སྤྱད་ཀྱི་ས་
དང་ཉེ་བའི་འབྱུང་གཅོད་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བཤད་དོ། ཞེས་འབྱུང་གཅོད་ཟེར་བ་
མོས་སྤྱད་ཀྱི་ས་དང་། ཉེ་བའི་འབྱུང་གཅོད་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་
བསྟོན་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་གསུངས། རྟོ་རྟོ་སྤྱད་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་
ས་ཆེན་པོ། ཞེས་བ་ནས། བཅུ་གཉིས་སོ་སོ་བདག་རིག་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ས་
ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བདུད་ཅི་འོད་དང་། ཉན་མཁའ་འོད་དང་། རྟོ་རྟོ་འོད་དང་། རིན་ཆེན་
འོད་དང་། བརྟོ་འཆང་དང་། ལས་ཀྱི་འོད་དང་། དཔེ་མེད་པ་དང་། དཔེ་དང་བྲལ་བ་དང་།
ཤེས་རབ་འོད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སོ་སོ་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ས་སྟེ་མིང་།

འདྲིལ་མི་འདྲ་བའི་ས་བཅུ་གཉིས་གསུངས། མངོན་བཟོད་ལྷ་མའི་ལེའུ་སྐུ་མ་ཅུ་བ་
 ལས། རབ་ཏུ་དགའ་དང་བྱི་མ་མེད། །ཅེས་སོགས་ས་བཅུའི་སྟེང་དུ། དཔེ་མེད་བ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ལྷན། དེ་ལྟར་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེན་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་བ། །
 ཞེས་ས་བཅུ་གསུམ་གསུངས་ཞེས་དང་། ས་བཅུ་ཡི་སྟེང་དུ་དཔེ་མེད་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 དང་། རྟོ་རྟེན་འཛིན་པའི་ས་ཞེས་ས་བཅུ་གསུམ་དང་། ལྷན་ཆེན་ཐིག་ལའི་གཉིས་བ་
 ལས། སློབ་དཔོན་དབང་ནི་བཅུ་གཅིག་དབྱེ། གསང་བའི་དབང་ནི་བཅུ་གཉིས་བ། །
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་གསུམ་བ། ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཅུ་བཞི་ལོ། ། དབང་རེ་ལ་ནི་ས་
 རེ་སྟེ། དེ་རྣམས་ས་ཡི་དབང་ལྷན་བདག། ཅེས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རམ་བྱས་དབང་
 བཅུ་གཅིག་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་དབང་། ཤེས་དབང་། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཟེར་བས་
 ཆོག་དབང་དང་བཅུ་བཞིར་རྟོག་འབྲེང་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་ལྷན་ཆེན་
 ཐིག་ལའི་གསུངས་བ་དང་། རྟོག་འབྲེང་ནས་གསུངས་བ་གཉིས་མཐུན་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་
 ཐིག་ལའི་ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་བ་ལས། ས་དང་པོ་མོས་བས་སྟོད་བ། གཉིས་བ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ། གསུམ་བ་བྱི་མ་མེད་བ། བཞི་བ་འོད་བྱེད་བ། ལྷ་བ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷན་བ་སྐྱོང་
 དགའ་བ། བདུན་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བ། བརྒྱད་བ་རིང་དུ་སོང་བ། དགུ་བ་མི་གཡོ་བ།
 བཅུ་བ་ལེགས་པའི་སློབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའོ། ། ཞེས་མོས་
 སྟོད་ཀྱི་ས་ནས་ལེགས་པའི་སློབ་སྟེ། བར་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སའོ། ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་མཆེད་པའི་འོད་ནི་དཔལ་རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའ་
 བཙོ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བའི་སྐུའི་ས། ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་ཐོབ་པའི་འོད་ནི་འོངས་སྟོད་
 རྟོགས་པའི་སྐུའི་ས། བཟོད་དུ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་སྟེ། དེ་ཀུན་
 དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ། །སར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ནི་དང་

ལས། ཉག་ཏུ་སྐྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱས། ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་རུ་བྲ། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྐྱས་བཅུ་གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱས་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བཅུ་བཞི་པ།
གང་ཞིག་བཙུ་ལྷ་ཡི་ནི་ས། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ས་ཞེས་བྲ། བཅུ་བྱག་པ་ནི་བཏགས་པ་
མིན། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ཞེས་བཅུ་བྱག་པར་བཏགས་པ་མེད་གསུངས་པས་
དེར་ས་བཙུ་ལྷ་གསུངས། དེ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནི་སྤྱོད་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ལ་
བཞད་པ་ལྟར་སོ་སྤྱེའི་ས་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་སའོ། ས་བཙུ་
ལྷ་བཞད་ཆེ་དང་པོ་སོ་སྤྱེའི་ས་དང་། ལྷག་མ་འཕགས་པའི་ས་ཡིན། དེ་ཡང་ས་བཅུ་བ་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྲ་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་ལྷན་ཀྱི་མདོ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་མདོན་རྟོགས་
རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་
དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འོང་ལ། སྐྱ་གསུམ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་དང་བཞིར་བྱེ་སྟེ་སོ་སོར་
བབྲངས་པས་ས་བཙུ་ལྷ་དང་། བོང་ཏུ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་ན་སྐྱ་གསུམ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་སོ་སོར་བབྲངས་པས། ས་བཙུ་ལྷ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན། མོས་སྤྱོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཀྱི་བར་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་སྐྱ་
གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སོ་སོར་བྱེས་ནས་བབྲངས་པས་བཙུ་ལྷ་དང་། ཡང་ན་མོས་
སྤྱོད་ཀྱི་ས་མ་བབྲངས་པར་སྐྱ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རབ་དགའ་དང་
པོར་བྱས་ན་ས་བཙུ་ལྷ་ཡིན་ཀྱང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བཅུ་
བྱག་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་བྱག་ཏུ་བཞད་
པས། ལྷགས་འདི་ལ་ས་བཙུ་ལྷ་ལས་མང་བ་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་དང་

དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཐུགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་སའི་གངས་བཅུར་བྱེ་བའི་ཆེ། བདེ་མཆོག་ཙྰ་རྒྱུད་དང་། སི་བྱུ་ཏེ་སོགས་
ལས་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་སི་བྱུ་ཏེ་
ལས་ས་ཡི་མིང་དོད་གནས་ཉེར་བཞི་གསུངས་པའི་གནས་དང་། ཉེ་བའི་གནས་སོགས་
བཏགས་པ་བཅུ་དང་། བདེ་མཆོག་ཙྰ་རྒྱུད་ལས་རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་བཤད། གནས་
ནི་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས། ། ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་པར་བྱེན་དང་མིང་འདོགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ས་བཅུ་གཅིག་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་
དུ་འོད་བསྐྱན་པ་སྟེ། ཞེས་པར་བྱེན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་བཅུ་གཅིག་པ་ཀྱན་དུ་
འོད་ཀྱི་ས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཤད་པ་དང་གཅིག་གོ། སྟེ་མ་གཉིས་པ་ལས།
གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་ནས།
ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་ཀྱན་དུ་འོད་ཅེས་པ་ས་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ས་བཅུ་གཅིག་འཛོག་ན་ཀྱན་དུ་འོད་ཀྱི་ས་ནི་མི་སློབ་པའི་སར་
བྱས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ས་བཅུ་གཉིས་འཛོག་ན། ས་བཅུ་གཉིས་ནི་ས་བཅུ་གཅིག་
པོ་དེའི་དང་པོར་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་བསྐྱན་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཆོགས་སྦྱོར་
གཉིས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་དང་། ཀྱན་དུ་འོད་ཀྱི་ས་བསྐྱན་
ནས་བཅུ་གཉིས་སོ། ། དེ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་དུ། གྱི་རྟོག་དང་། སི་བྱུ་ཏེར། གནས་ནས་ཉེ་
བའི་འཕྲུང་གཅོད་ཀྱི་བར་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། གྱི་རྟོག་ལས། འདི་དག་ས་ནི་བཅུ་
གཉིས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྗེ་རྗེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཀྱན་དུ་འོད་དང་།
བདུད་རྩི་འོད་སོགས་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ས་དེ་རྣམས་དང་

རིམ་པར་སྦྱར་བར་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྤྲུལ་དོན་ཀུན་གསལ་སོགས་ལས་
གསུངས་སོ།། ཞེས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་བདུད་ཅི་འོད་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་གསུངས་པ་
ལྟར་དེ་འདྲའི་བརྩ་གཉིས་དེ་ཡང་མོས་སྦྱོང་གི་ས་བསྐྱར་ནས་རབ་དགའ་སོགས་བརྩ་
དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་གི་ས་བསྐྱར་ནས་བརྩ་གཉིས་སུ་འདྲེན་ནོ།། ས་བརྩ་གསུམ་དུ་འཛོག་
ཚུལ་ལ་མན་སྟེར་གཉིས་བཤད་དེ། སོ་སྦྱེའི་ས་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་། མོས་སྦྱོང་
གི་ས་གཉིས་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གོང་གི་རབ་དགའ་སོགས་བརྩ་གཉིས་དང་བཅས་
པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཞེས་སོ་སྦྱེའི་ས་ལ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་སྦྱོང་གི་
ས་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བརྩ་གཅིག་བསྐྱར་ན་བརྩ་གསུམ་
དང་། ཡང་མཛོན་བཛོད་སྒྲ་མ་ལས་གསུང་བ་བཞེན་རབ་དགའ་སོགས་བརྩའི་སྟེང་དུ།
ཞེས་འཕགས་པའི་ས་རབ་དགའ་སོགས་བརྩ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བརྩ་བའི་བྲད་པར་གྱི་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལྟན་པའི་ས་
དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ངོ་བོ་རྫོ་རྗེ་ས་སྟེ་བརྩ་གསུམ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རབ་དགའ་སོགས་ས་དགུ་དང་། ས་བརྩ་
པ་ལ། ས་བརྩ་པ་ཅན་དང་ས་བརྩ་པའི་བྲད་པར་གྱི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
བཅས་བརྩ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་སའམ་སྤྲུགས་གྱི་བརྩ་
གསུམ་རྫོ་རྗེ་འཛོན་པའི་ས་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་བརྩ་གཉིས་སོ།། སྟེ་མ་གཉིས་པ་
ལས། དེ་ལྟར་ན་ས་བརྩ་གཅིག་རྣམས་ཏེ། མོས་བ་སྦྱོང་པའི་ས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྩ་
གཉིས་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྩ་གསུམ་རྣམས་སོ།། ཡང་ན་བྲད་
པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྩ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་
སའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྟན་པའི་ས་དང་ལྟན་ཅིག་བརྩ་
གསུམ་སོ།། ཞེས་ས་བརྩ་པ་ཅན་དང་། བྲད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ས། བར་

ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡི་ཤེས་ལྡན་པའི་ས། བཅུ་གསུམ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་
མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་དང་པོ་ནི་སྤྱི་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ས་དང་། ཞེས་བཅུ་
གསུམ་གཉིས་བྱང་པའི་ནང་གི་དང་པོ་དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཞེས་
ཡོད་པས་སྤྱི་འཕགས་གཉིས་ཀའོ། འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ས་ཡ་མཐའ་རབ་དགའ་བཟུང་
བས་འཕགས་ས་ཁོ་ནའི་ས་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ས་སྟེ། སྤྱི་མ་འཕགས་ས་ཁོ་ནའི་སའི་
དབང་དུ་བྱས་ས་སྟེ། ས་བཅུ་བ་ལ་བཅུ་བ་སྤྱི་ཅམ་བའམ་བཅུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་།
དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་ནི་བཅུ་བ་དེའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཡི་ཤེས་ལྡན་ཀྱི་ས་ནི་རྒྱན་
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། གསུམ་དུ་བྱེ་བ་མངོན་བརྗོད་ལྡན་པའི་དགོངས་པའོ།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་
བཞད་པ་ནི། ཞེས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནང་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་
བཞག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་རིམ་ལྗེའི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་དུ།
སྤྱིར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ་ས་བཅུ་
གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྤྱིར་
ལམ་བཞི་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ན་འོད་
གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་སྟེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཆེ་
ཐ་མའི་བྱོད་གྱུར་ནས། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི། རབ་འབྲིང་སྤྱིར་བ་བཅུ་
གཉིས་ཏེ། རབ་དུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ། ཞེས་བཞད་དེ། དེ་ལ་བསྟོས་ནས་སྤྱིར་
པའི་བྱང་འཇུག་ས་བཅུ་བཞི་པར་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྤྱིར་
ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། འོད་གསལ་ས་བཅུ་
གསུམ་པ། སྤྱིར་པའི་བྱང་འཇུག་བཅུ་བཞི་པ། མི་སྤྱིར་པའི་བྱང་འཇུག་བཅོ་ལྔ་པའོ།
སྤྱིར་ལམ་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་དེར། རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་བཟུང་

པ་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་འཕྲོ་བ་ལ། ཞེས་དོར་བཞུས་ངག་དབེན་
ཡིན་ཞིང་དེས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་འཕྲོ་བ། སེམས་དབེན་
གྱིས་ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་། སྐྱུ་ལུས་གྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པར་
གསུངས་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འོད་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྐྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་རྒྱུང་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱུང་དུ་སྟེ་བདུན་པོ་འཕྲོ་བ་པར་བཞག་དགོས་སོ།།
འགེལ་པའི་ནང་ལ་དོར་བཞུས་གྱི་ས་བརྒྱུད་པ་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་འབྲིང་ཟེར་བ་ཙམ་
ལས་མེད་པས་དེའི་སྟོན་དུ་ལུས་དབེན་ཡང་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་ནས་བདུན་པོར་ཐོབ་པ་
འཛོག་དགོས་སོ།། ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་
རྫོགས་རིམ་ལ་སྐྱུར་བ་ན་ས་བརྩ་གསུམ་དེ་ལྟར་བཞག་གོ། ཡང་ན་དགོངས་པ་ལུང་
སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། སྟོན་བསྐྱུས་སུ། སེམས་དབེན་ས་བརྩ་པ་དང་སྐྱུར་བས། བསྐྱེད་
རིམ་ས་བདུན་དང་། དོར་བཞུས་གྱི་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་དགུ།
སེམས་དབེན་ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་སྟེ། སེམས་དབེན་ས་བརྩ་པ་དང་། སྐྱུ་
ལུས་ས་བརྩ་གཅིག་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བརྩ་གཉིས་པ་དང་། དེ་མོས་སྟོན་གྱིས་
དང་པོར་བྱས་པ་ལ་བཞུས་ཏེ་བརྩ་གསུམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནོ།། དགོངས་པ་ལུང་
སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ལ་འགེལ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱོར་ལམ་བཞི་ས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་
ནས་བརྩ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བརྩ་གསུམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
དང་། སྟོན་བསྐྱུས་སུ་སེམས་དབེན་ས་བརྩ་པ་དང་སྐྱུར་བས། སེམས་དབེན་མན་ཆད་
ས་དགུ་དང་། སེམས་དབེན་ས་བརྩ་པར་སྐྱུར་བས་སྐྱུ་ལུས་བརྩ་གཅིག་ལ། དོན་གྱི་
འོད་གསལ་ས་བརྩ་གཉིས་ལ། མོས་སྟོན་གྱི་ས་སྟོན་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ས་བརྩ་གསུམ་
པར་བཞག་པའི་དོན་ནོ།།

ས་བརྩ་བཞིར་འཛོག་རྩལ་ནི། ཟུ་ ཅོད་པན། དོ་རྩེ། བེལ་བྱ། མིང་། སྤགས་

དབང་། ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། རྟོ་རྟེ་བརྟལ་ཞུགས།
སྟོད་པའི་བརྟལ་ཞུགས། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་། རྟེས་གནང་གི་
དབང་སྟེ་བྱམ་དབང་བརྟལ་གཅིག་པའི་དབང་། གསང་དབང་། ཤེར་དབང་། དབང་བཞི་
པ་སྟེ་དབང་གོང་མ་གསུམ་བཅས་བརྟལ་བཞི་ལ། རྟོར་སྟེང་དང་བྱུག་ཆེན་ཐིག་ལེར།
དབང་བསྐྱར་རེ་རེར་ས་རེ་རེ་དང་སྐྱར་བའི་ས་བརྟལ་བཞི་ནི། མངོན་བརྟོད་སྐྱ་མ་ནས་
གསུངས་པའི་ས་བརྟལ་གསུམ་པོ་དེའི་དང་པོར་མོས་སྟོད་གྱི་ས་བསྐྱར་པའི་བརྟལ་བཞི་ལ་
བྱའོ། ། ཞེས་ཆུ་ཡི་དབང་དང་། ཅན་པན་གྱི་དབང་། རྟོ་རྟེའི་དབང་། རིལ་བུའི་དབང་།
མིང་གི་དབང་སྟེ་རིགས་ལྗེའི་དབང་དང་། ལྷགས་གྱི་དབང་སྟེ་ལྷགས་རྟེས་སྟོས་བྱེད་
པ་དང་། ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱང་དང་། རྟོ་རྟེ་བརྟལ་ཞུགས། སྟོད་པའི་བརྟལ་
ཞུགས། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་། རྟེས་གནང་གི་དབང་སྟེ་བྱམ་
དབང་བརྟལ་གཅིག་ས་བརྟལ་གཅིག་དང་། གསང་དབང་། ཤེར་དབང་། དབང་བཞི་པ་སྟེ་
དབང་གོང་མ་གསུམ་བཅས་བརྟལ་བཞི་ལ་བྱ། རྟོར་སྟེང་དང་བྱུག་ཆེན་ཐིག་ལེར། དབང་
བསྐྱར་རེ་རེར་ས་རེ་རེ་དང་སྐྱར་བའི་ས་བརྟལ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་བརྟོད་སྐྱ་མ་
ནས་གསུངས་པའི་ས་བརྟལ་གསུམ་དང་མོས་སྟོད་གྱི་ས་དང་བརྟལ་བཞི་ལ་བྱ་སྟེ། ས་བརྟལ་
བཞི་ནི་རབ་དགའ་སོགས་ས་དབྱ་དང་། ས་བརྟལ་པ་ཅམ་དང་། ལྷང་པར་གྱི་ལམ། བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ། མི་སྟོབ་པའི་ས། མོས་སྟོད་གྱི་ས་དང་ས་བརྟལ་བཞི་དང་སྐྱར་རོ། །
འོ་ན། དབང་བརྟལ་བཞི་ས་བརྟལ་བཞི་དང་སྐྱར་བར་གསུངས་པའི་དོན་དོད་ཐུབ་བཅིན་
ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ཏུ་བཟུང་བའི་ཆོས་མཐུན་རེའི་
སྟོན་སྟོར་བར་གསུངས་ལ། ཞེས་རྟེའི་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ཏུ་དབང་རེ་དང་ས་རེ་
ཆོས་མཐུན་ཏུ་གསུངས་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྟོན་སྟོར་བར་གསུངས། གཞུང་
གཞན་མང་པོར་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པས་ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་

དང་། ཡང་ས་དེ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དང་བག་ཆགས་འཛིག་པར་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་
དགོངས་པ་གཅིག་པར་བྱ་དགོས་སམ་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ཡང་ས་བཙུག་དང་། བཙུག་གི་འཛིག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་གོང་དུ་
བྲངས་པ་ལྟར། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ས་བཙུ་
གཅིག་སྟེ། སྤོབ་པའི་ས་བཙུ་གཅིག་དང་། མི་སྤོབ་པའི་ས་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། ཀུན་ཏུ་
སྤང་བ་མཆེད་པའི་འོད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་ཐོབ་པའི་འོད་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཆད་
མེད་པ་སྟེ་བཞིར་སྟེ་ནས་སོ་སོར་བཟངས་པས་ས་བཙུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་
སྐྱུལ་སྐྱུ། འོངས་སྐྱུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་རྣམས་རིམ་པར་འཛིག་པའོ།། ཞེས་མིང་དེ་
འབར་བཅགས་ཀྱང་། དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཆོས་སྐྱུ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་མཆེད་པ་སྐྱུལ་
སྐྱུ། ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་ཐོབ་པ་འོངས་སྐྱུ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་དང་མི་སྤོབ་
པའི་ས་བཞི་སྟེ་ས་བཙུག་འཛིག་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་འཕྲུལ་ས་སྤོབ་པའི་ས་བཙུ་
དང་། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་བཙུ་གཅིག་མི་སྤོབ་པའི་ས་བཞི་བསྐྱན་པས་བཙུག་དང་།
ཡང་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་པོར་བྱས་ནས་བཙུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུ།
འོངས་སྐྱུ། ཆོས་སྐྱུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ་ལྷར་སྟེ་བས་ས་བཙུག་ལྟོ།།
འཕགས་པ་སྤོབ་པའི་ས་བཙུ་དང་མི་སྤོབ་པའི་ས་བཙུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུ།
འོངས་སྐྱུ། ཆོས་སྐྱུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ་ལྷར་སྟེ་བས་ས་བཙུག་ལྟོ།།
འདི་ལྟར་ན་དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་སྐྱུ་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་ཆོས་སྐྱུ་བཞག་
ཅིང་། དེ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་ཆོས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་སྟེ་ས་བཙུག་པ་
གཉིས་ལྟན་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི། མོས་

སྒྲུག་གི་ས་ནས་བགྲངས་པའི་ས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་རྫོང་ཆེ་གསང་བའི་
དཀར་འགྲེལ་ལས། མོས་བ་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ཡང་སྒྲུར་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་དགོངས་བ་ལྟར་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་
ལམ་ལས་བཞི་འཕ་ལྔ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་དགོངས་བ་ལྟར་ན་
མི་སྒྲོབ་ལམ་བཞི་དང་། འཕགས་བ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། མོས་སྒྲུག་གི་ས་དང་བཙུ་
ལུ་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ལྟར་ལྟེ། འཕགས་བ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། མོས་སྒྲུག་གི་ས་
དང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུག་གི་སྐབས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སའི་
མིང་འདོགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་རིགས་དང་། ས་ཡི་གྲངས་མང་བ་གསུངས་ཀྱང་། ཞེས་
སྒྲུག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ནས་ས་ཡི་གྲངས་དང་མཚའ་མི་
འདྲ་བ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་། སོ་སྒྲུབ་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་དང་བཙུ་
པའི་དབྱེ་བསྐྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་རྣམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་
ལ། ཞེས་འཛོག་ཚུལ་དེ་དག་སོ་སྒྲུབ་ས་དང་། སྒྲོབ་པའི་ས་ལ་བཅུ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་
ལ་གསུམ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་ལ་བཞི་དང་ལྔར་ཕྱེ་བ་དབྱེ་བསྐྱུ་ཙམ་
ལས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བློ་བྱ་བ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་དོན་
བཀའ་བ་ལས། བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཡོད་པར་མ་
བཤད་པས། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། སྒྲུག་གི་ས་བཅུ་
གསུམ་པ་རྫོང་ཆེ་འཛིན་པའི་ས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་སྒྲུག་གི་
བཅུ་གསུམ་པ་རྫོང་ཆེ་འཛིན་པའི་ས་ལས་གོང་ན་གཞན་མེད་ལ། རང་གསེས་དབྱེ་བ་ལ་
བཙུ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་དབྱེར་ཡོད་ནའང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་བཤད་པའི་བཅུ་
གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། སྒྲུག་གི་རྫོང་ཆེ་འཛིན་པའི་ས་བཤད་པ་དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཡིན།

ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་སྦྱོར་བའི། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ལྔ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ས་
བརྒྱད་པར་འཛོག་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དོན་ལུབ་ཏུ་འཛོག་པ་
ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་ཐོབ་
པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་རང་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྣམས་པ་ཐོབ་པར་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་
འདྲའི་ཆོས་མཚུངས་ཡོད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྦྱར་ཟེར། ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་
ས་དགུ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་
པའི་དག་རྣམས་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་བཞི་
ཐོབ་པ་ཡིན། དག་དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་དག་གི་ཅ་བ་རྒྱུད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྟོན་ས་བརྒྱ་པ་དང་སྦྱར་གསུངས། སེམས་དཔེན་ས་
བརྒྱ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱ་པར་སེམས་ལ་
དབང་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་བརྒྱའི་ནང་ནས་སེམས་ལ་དབང་ཟེར་བ་དེ་
སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལ་ས་བརྒྱ་པར་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་
དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་ལུས་
ས་བརྒྱ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱ་པར་འོད་ཟེར་
ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། སྦྱ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་
བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་མཚུངས་འདི་དག་གིས་
ས་དང་སྦྱར་རོ།། འོད་གསལ་དང་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ས་བརྒྱ་པའི་སྦྱད་དུ་
སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱ་པའི་སྦྱད་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་
ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལམ་གཞན་
ལ་གསར་དུ་བསྐབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་

གསལ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་བས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་བ་ལ་རུས་པ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་སྤོང་བའི་རུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆོས་མཆོངས། སྤོབ་པའི་
བྱང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ལམ་གཞན་ལ་གསར་དུ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་ཆོས་མཆོངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྩ་བས་ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། སྤོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་ཐོབ་ནས་ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་ཐོབ་ཟེན་གོང་འཕེལ་ཆེད་འབད་
བཅོན་གྱིད་དགོས་པར་མཆོངས་པས་དེའི་སྟོན་ས་བརྩ་བའི་སྤྱད་དང་སྤྱར། བར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེས་འོད་བྱང་གི་ལམ་འདྲིར་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ས་བརྩ་བའི་བར་དུ་བཟོད་ནས་སྤྲགས་ལ་
ཞུགས་པའི་ཆེ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་འདི་ནས་འཇུག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་ནི་ས་བརྩ་བའི་འཛོག་ཚུལ་དང་། ལམ་ལྔ་ལ་འཛོག་ཚུལ་
ནི། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་ལམ་ལྔར་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལམ་ཐུན་
མོང་བས་རྒྱད་སྤྱངས་ཏེ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་སྤྱེས་པའི་བར་གྱི་ལམ་
ནམས་ནི། སྤྲགས་སྒྲ་མེད་རང་ལམ་གྱི་ཆོགས་ལམ་དང་། ཞེས་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་དང་
འབྲེལ་བའི་སྟོན་ས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ལས་འགྲགས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། ལྷུར་བ་ལྷུར་
བར་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་སྤྱེས་པ་ནས་ཆོགས་ལམ་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ནང་ལམ་ཐུན་མོང་
བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏིར་རྒྱུད་བར་ཐེམ་པས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་མི་རུས་པ་ཚུན་
ཆོད་གསུངས། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཟེར་བ་དེ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ནས་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱ་

མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་པའི་བར་
ལ་ཆོགས་ལམ་དང་། བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
བྱས་པས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན།
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་བར་
གྱི་ལམ་ནི། ཐུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞུ་བདེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བར་ནི་སྦྱར་ལམ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་དོན་
གཅིག་གོ། དེས་ན་རྫོ་བོ་རྗེ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐབས་
ལམ་རིམ་ནང་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྡན་ཚུལ་གསུངས་པར་ཐུན་མོང་བ་བྱེད་ན་ནི་
ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
བྱེད་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ཡིན། རྟག་ཆོའི་བསྟོད་པ་ལྟར་
ན། གསང་ཐུགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། སྦྱར་བའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གྲགས།
གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ནས་སྦྱར་ལམ་ཡིན་
གསུངས་ལ། རྫོ་བོ་རྗེ་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་པར་གྲགས་གསུངས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པར་བསྟན་ཏོ། དེང་སང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྗེ་ཡི་གསུང་དེ་
མ་དག་པར་བཤད་མཁན་ཡོད་པར་འདུག ཨ་ར་རྒྱལ་མིར་དཔར་བསྐྱབ་བྱས་པ་དེའི་
ནང་ལ་འང་དེའི་བར་ལ་རྟགས་ཤིག་བརྒྱབ་ནས་བཞག་འདུག རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་
ལ་བརྟག་དབྱེད་མང་པོ་གནང་སྟེ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་དགར་གསུངས་པ་མི་སྲིད།
ཚུམ་འབྲི་གནང་བའི་སྐབས་ལ་གོ་བ་ཆགས་སོང་ནའང་ད་ལྟ་བར་དུ་སྦྱ་རུས་མ་སོང་
གསུངས་པས་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་བྱས་ཏེ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པས་
དེའི་བར་ལ་ཆོག་བཅུག་པ་དེ་ཆོག་བསྐྱད་བཅུག་པ་རེད། དཔེར་ན། ལམ་སྟོན་འབྲེལ་
བ་དེ་དང་པོ་རྫོ་བོས་བསྐྱས་བསྐྱས་ཤིག་མཛད་ཡོད་ནའང་། མི་གཞན་གྱིས་བར་དུ་

མང་པོ་བརྟག་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་བཞིན། ཉག་ཚའི་བསྟོད་པའི་ནང་ལ་ཆོག་བསྟོད་
བརྟག་པ་ཡིན་ནས་ཤེས་ཀྱི་མ་དེད། ཡང་ན་སྦྱར་བའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གྲགས་
གསུངས་པ་སྦྱར་ལམ་མཐོང་སྟོམ་ནམས་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་
སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ལ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ཆོག་བརྟག་པ་ཡང་ཡིན་སྟེ།
དོན་ལ། གསང་སྒྲགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། སྦྱར་བའི་ལམ་པ་ཡིན་པར་གྲགས།
གསུངས་པ་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་འབྲུངས་པའི་ཁྲད་པ་གནང་གི་
ཡོད། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་པོའི་གཞི་
མཐུན་ཡིན། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་གྱི་ལམ་
ནི། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་དང་། འདི་ལ་ས་ལྷག་མ་དགུ་ཡི་ནམ་གཞག་ཁྱེད་དོ།
དེ་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཆོག་གསལ་པོར་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་འཇུག

མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནི། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་དང་། བར་བྱིན་ཐེག་
པ་ནས་གསུངས་པའི་ས་བརྟ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་དང་། སྒྲགས་ནས་གསུངས་
པའི་བརྟ་གསུམ་རྫོང་རྫོང་པའི་ས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཏུ་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་
བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཆོགས་ལམ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་
གསུམ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་
བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་བཅུད་པའམ་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་བའི་ཡེ་
ཤེས་འབྲེན་མི་རུས་པའི་བར་ལ་ཆོགས་ལམ་ལ་འཛོག་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་
རྫོགས་ཆོགས་ལམ་ཡིན་ནོ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྦྱར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ཏུ་བྱེ་ནས་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེས་པ་ནས་ཁྱེད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྫོགས་པའི་
བར་ལ་སྦྱར་ལམ་དང་། ཁྱེད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲངས་པ་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་

བར་དུ་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགྲར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་
ལ། དེ་ལས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཉོན་སྤྱིབ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་དུ་བཤད་
བས། ཞེས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ནི་སྤྱོད་བཅུད་དག་པའི་ལྷ་ཡི་སྤང་བ་ཤར་མ་སྤྱབ་པར་
མ་དག་པའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ཟེར་ཞིང་། བདེན་སྤང་ལའང་ཐ་
མལ་པའི་སྤང་བ་ཟེར། ཞེན་པ་ལའང་དེ་ལྟར་སྤྱར་བས་ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པ་ཉོན་སྤྱིབ་
དང་། སྤང་བ་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན། དེ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྤྱད་པའི་ཡིག་ཆའི་བཞེད་པ་ལ།
རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་
ལྟར། ཞེས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྤྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱང་
བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱེས་གཉིས་ལས་ལྟན་སྤྱེས་ལའང་སོ་སོར་མི་སྤྱེ་བར་ཐམས་ཅད་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་གསུངས། སྤྱོད་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་
སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས། ཞེས་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ནི། པར་ལྷན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོད་དེ་ཡིན།
དེས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་
དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་མཐའ་དང་། རྒྱུན་མཐའ་ཟེར། རྒྱུད་སྤྱད་པའི་ཡིག་ཆའི་
བཞེད་པ་བྱས་ན་ཤེས་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ཡིན། སྤང་བྱའི་
སྤྱིབ་པའི་སྤོ་ནས་སྤྱོད་པའི་བྱང་འབྱུག་ལ་སྤོམ་ལམ་ས་དགྲའི་རྣམ་གཞག་མི་འཛིག་
ཀྱང་། ཞེས་སྤང་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དེ་དང་དེ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ས་དགྲར་འཛིག་པ་མིན་
ལང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པའི་རུས་ལྟན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཞེས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་མ་ཐག་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་མི་རུས་ཞིང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པའི་རུས་
ལྟན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་དགོས་པས་དེ་འདྲི་ཆོགས་ལ་

ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སློ་ནས་
སློམ་ལམ་ས་དགྲུང་འཛིག་པར་གསུངས་སོ།། ཞེས་སྤང་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་
ཅར་དུ་སྤྲོང་བས་དེའི་ཆ་ནས་ས་དགྲུང་འཛིག་པ་མིན། འོན་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྲོང་བའི་
ལུས་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་
ལའང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་དེའི་ཆ་ནས་འཛིག་པར་གསུངས། དབུས་ཀྱི་
རྒྱུད་སྟོད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ།
མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆད་པའི་གཞུང་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། ཞེས་མཆོན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་དོ་རྗེ་གཉིས་ལས་མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆད་
པའི་གཞུང་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། སྤྱིབ་པའི་བྱང་འབྱུག་གི་སློམ་ལམ་སྤྲོད་དགུས་ཤེས་
སྤྱིབ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་སོགས་སྤྲོད་དགུ་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བར་བཞེད་དོ།།
སྤྱགས་བྲམ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སའི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣམས་ནི། དུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཆེན་པོས་དུལ་སྤྲོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲོང་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་ས་སོ་སོར་འཛིག་པ་ནི། དེ་ཀྱན་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་
ལ།། སར་ནི་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའོ།། ཞེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ་
གསུངས་པས་དགའ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ་ས་དགུ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ནའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་
བྱང་གི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྲོད་ལམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་
པ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་། རྟོགས་ཐེན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སློམ་ལམ་དུ་འཛིག་པ་
སོགས་ནི། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་དང་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཡང་འབྲལོ།། པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལའང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློམ་བྱང་གི་སློ་སྐྱེས་ན་སྤྲོད་ལམ་ལ་འཕོ་ཞིང་། མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པ་ན་མཐོང་ལམ་ལ་འཕོ་བ་བཞག་པས། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་

གཞན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་ལྷན་པ་དང་ཡང་འབྲེལ། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོའི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཞེས་ལྷན་སྐྱོང་གི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཛོག་པ་
དེ་ཡང་ས་དེ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷན་སྐྱོང་གི་བདེ་བས་སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ནས་འཛོག་གི་ལམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་ལམ་དེ་དང་དེར་གཏོགས་པའམ་དེས་བསྐྱུས་པ་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཁོང་གིས་ས་ལམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་གསང་བ་འདུས་པ་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཁས་གྲུབ་
རྗེའི་ཡིག་ཆུང་ལས། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལ་སློབ་དུ་གོ་བ་ཆགས་ན་གཞན་རྣམས་ལ་
གོ་བ་འབད་མེད་དུ་ཆགས། དེ་ལས་སློབ་ན་དེ་ཙམ་དུ་པན་ཆུང་བར་ཡོད་པས་སློབ་ལ་
འདུས་པ་ལ་འཁྲིད་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་འདུས་པའི་ལམ་ལ་
གོ་བ་ཆགས་ན་གཞན་རྣམས་ལ་གོ་བ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལས་སློབ་སྤྱོད་
དང་པོར་འདུས་པ་མ་སྤྱངས་པར་ཡི་དམ་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སྤྱངས་ན་གོ་བ་
དེ་ཙམ་མི་ཡོང་བས་སློབ་དུ་འདུས་པ་འཁྲིད་བ་ཡིན་གསུངས། སློབ་གསལ་ལས། འདི་
ནི་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མཆོག་། རྒྱུད་ཀྱི་ཉིད་དོན་བསྐྱུས་པའོ། ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་དང་
པོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་ལ། སྐྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་
འཇུག་སྟེ། འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་བུ་འདིར་རྒྱུད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པར་
གསུངས་སོ། ཞེས་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།
འདུས་པའི་རིམ་པ་འཛོག་ཆུལ་ལ་གོང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོར་
དང་། ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན། སེམས་དབེན་གསུམ་པོ་དེ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་
རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་གསུམ་པ། འོད་གསལ་བཞི་པ། ཟུང་འཇུག་ལྔ་པར་

གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་ནམས་ཀྱི་དོན་འདུས་པར་གསུངས་པའི་འདུ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་
སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་རམས་ཅད་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་འདིར་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འདུས་ལ། ཞེས་བྲ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རམས་བྱེད་
ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་ལ། གསང་འདུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། དུས་འཁོར་
ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གཉིས་མིང་འདྲ་ནའང་དོན་མི་འདྲ་བས། དུས་འཁོར་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་ཡན་ལག་དྲུག་དོན་ལྟར་ཀྱང་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུས་ཤིང་། རྒྱ་མེད་གཞན་གྱི་ལམ་ནི་འདིར་ངོ་
མོའི་སྒོ་ནས་འདུས་སོ། དེ་ལ་རྒྱ་མེད་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་རམས་འདི་ཡི་བསྐྱེད་རིམ་
དང་ངེ་བཞེན་མི་འདྲ་ཡང་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་སྦྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་
བར་ཤེས་ན་དོན་འདྲོ། རྒྱ་མེད་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་རམས་འདུས་པའི་སྐབས་
བསྐྱེད་རིམ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་མིན་ཡང་། རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་
སྦྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དོན་གནད་གཅིག་གོ། འདིར་བཤད་པའི་
སེམས་དབེན་སྦྱུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་རམས་ནི། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་
བཤད་མ་བཤད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རྒྱ་མེད་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལའང་སྦྱོར་ཤེས་
དགོས་ཤིང་། གཞན་དུ་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ་དང་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ནི་
འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དག་དབེན་དུ་འདུས་ལ། ཞེས་འདིའི་ལུས་དབེན་ཞོར་བུའི་ཅེར་
ཐེག་ལེ་བསྟོམ་པར་གསུངས། སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྟོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནད་
གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་གསུངས་པ་རམས་ནི། འདིའི་ལུས་དབེན་དུ་འདུས་སོ། །
ཞེས་གཞུང་གཞན་ན་ལྟ་བུ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་གསུངས་པ་རམས་བྱེད་ལས་གཅིག་
པས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་ལྟར་ཡིན་ལ།

དེས་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་རྒྱ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ལམ་རམས་དེར་བསྐྱུས་ཚུལ་ཤེས་ན་རྒྱུད་དོན་ཀུན་ལ་མི་

འདིགས་པའི་སློབས་པ་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འངས་མགོན་ལྷ་མས། གང་ཞིག་
རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ།། མི་འདིགས་སློབས་པ་མཆོག་སྟེར་འདུས་པའི་
ལམ།། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་། ཞེས་རྒྱུད་དབྱ་མའི་ནང་དུ་གསར་དུ་འདུ་བའི་ཐབས་
ལ་ལུས་དབེན་དང་། སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་མ་ལུས་པ་འགྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་དག་དབེན་
ཟེར། ཅ་མདུད་གྲོལ་ནས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཁྱེད་གས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ན་སེམས་དབེན་མཐར་
ཐུག་ཐོབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞན་དག་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ན་འདྲ་ཐོག་མར་
དབྱ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལུས་དབེན་དང་བྲེད་ལས་
གཅིག་པ་ཡིན་པས་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱུས་གསུངས། སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བའི་
ཐབས་སུ་དག་དབེན་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་དུ་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ་དང་ཐིག་
ལའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱང་དག་དབེན་དུ་འདུས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འདུས་པ་ཡིན།
འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པ་ན། སྟིང་ཁར་རྒྱུད་ཁྱེད་
གནས་འཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བས་གཞུང་ནས་སེམས་
དབེན་དང་། སྐྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་
བཤད་མ་བཤད་གང་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་ཁྱེད་གས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟིང་ཁར་ཅ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་དབེན་གྱི་དོད་
ཐུབ་ཡིན་ནོ།། འདུས་པར་སེམས་དབེན་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་
སུ་ལྟང་། སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་བྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་ཡང་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྤར་ལྟང་བ་རྣམས་གཞུང་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
དངོས་སུ་མ་སྤར་ན་འདྲ་དོན་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འོང་ལ། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་
གི་སྐྱུ་དེས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་

བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་མི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཉེར་ལེན་
གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་མཚུངས་སོ།། འདུས་པར་དེ་གཉིས་བསྐྱབ་གཞི་དེ་
མ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། བསྐྱབ་ཚུལ་གཙོ་བོ་རྒྱུད་དབྱེ་མའི་ནང་དུ་བསྐྱབ་བའི་
ཐབས་སུ་མང་པོ་གསུངས་པ་ལས་གཞན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།། དུས་འཁོར་ནས་སྦྱར་བ་
ཡན་ལག་དུག་གསུངས་ཤིང་། སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དུག་ནི། སོར་སྤྱད་དང་། བསམ་
གཏན། སྟོག་ཚུལ། འཛིན་པ། རྗེས་བྲན། ཉིང་འཛིན་ཉེ་ཡན་ལག་དུག་གོ། ལུས་དབེན་
ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྒྱུད་དབྱེ་མའི་ནང་དུ་བཅུད་ཅིང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་
ཞུ། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྟེ་བ་དེའི་སྐབས་ལ་སོར་སྤྱད་དང་། མཉམ་
གཞག་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་གང་སྤང་ལྟ་ཡི་ནམ་པ་རིགས་ལྟ་དང་། རིགས་གསུམ།
རིགས་གཅིག་བཅས་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་དུག་ནང་གི་བསམ་གཏན་དུ་འཛིན་
སོར་བསམ་གཉིས་དེ་ལུས་དབེན་ལ་སྤྱད་ཅིང་། སྟོག་ཚུལ་དག་དབེན་དང་། དག་
དབེན་ཟེར་བ་རིམ་བ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། སྟེ་ལ་
བྱབ་པ་ལ་སྟོག་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།། དེས་ན་སྟོག་ཚུལ་དག་དབེན་ཀྱིས་བསྐྱས།
འཛིན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། སྟོན་ལམ་ལ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་ལྟངས་པའི་
དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དེ་རྗེས་བྲན་ལ་འཛིན་པ་ཡིན། ལུགས་སྟོག་རྗེས་བྲན་བྱང་འཇུག་ཉིང་
འཛིན་གྱི། ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་མར་བཤད་པའི་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དུག་པོ་རིམ་བ་ལྟ་ལ་འདུ་
ཚུལ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འདུས་གསུངས། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་གོ་བ་རྟེན་ན་དུས་འཁོར་
མ་གཏོགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གོ་བ་སྟེ་ཐུབ་པ་ཡིན། དུས་འཁོར་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བར་བཞེན་བྱུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སྟོང་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བདེ་སྟོང་བྱང་

དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། བདེ་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་གཟུགས་
ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཀྱུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་ཡིན། བདེ་བ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དོན་དམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ལ་སྤར་ན་མཐོང་གཞན་
ནས་བདེ་སྟོང་སྤར་ཟེར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
བ་དང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོང་པ་
དང་། བདེ་བ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྒོ་
ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སོར་སྤྱད་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མར་
སྤྱངས། དབུ་ལ་བའི་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྒོ་མ་བའི་ཆེ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་དུ་བ་
དང་། སྒྲིག་སྐྱུ། ལམ་འཛུགས་མེ་བྱེད། མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་མཆོན་མའི་རྟགས་བཞེ་
དང་། ཉིན་མའི་རྟགས་དྲུག་ཅེས་གཟུགས་སུ་འཆར་བར་གསུངས། ཉིན་མའི་རྟགས་
ཐེག་ལེ་ཐེག་ལའི་ནང་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་ཡང་ཡུམ་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ཡིན། དེ་
རིམ་གྱིས་རེ་བཟང་ལ་སོང་ནས་འབྲས་བུའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་འགྱུར་བ་ཞིག་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་བསྐྱབ་པ་དེ་སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན།
སྟོག་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཅུད། འཛིན་པས་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་དེ་
བརྟན་པར་བྱེད། རེས་བྲན་གྱིས་བྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སྤྱི་ཐོར་
ཡོད་པ་དེ་ནོར་བུའི་ཆེ་ཡི་བར་དུ་བཅུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཟེར་བ་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བ་སྟེ། རེས་བྲན་གྱི་སྐབས་ལ་བྱང་སེམས་ཁྱེན་ནས་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེར་
མར་བབས། དེ་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུད་ནོར་བུའི་ཆེ་ནས་གསང་གནས་བར་དུ་ཡར་བཀང་། གསང་
གནས་ནས་ཉེ་བ་དང་། སྤྱིང་ག་ མཁྱིན་པ། དབུ་ལ་བ། གཙུག་ཉིར་གྱི་བར་དུ་ཡར་
བཤོད་དགོས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ལ་བེམ་པོའི་ཁམས་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཟད་

པར་བྱེད། ཁམས་ཡར་བཅེགས་པ་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་མེད་ཆོག་སྟོང་
དུག་བརྒྱ་དེ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། གཞུག་ཏྲེར་གྱི་ཅེར་བྱང་སེམས་སླེབས་པ་ན་བེམ་
ཁམས་ཉི་མེད་ཆོག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དང་། ལས་རྒྱང་ཉི་མེད་ཆོག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་
ཟད་པར་བྱས་ཏེ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཁམས་དམར་པོ་དེ་སྤྱི་
གཞུག་ནས་དབྱུ་མའི་ནང་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེ་ཡི་བར་དུ་བབས། ཁམས་དཀར་པོ་
དེ་གཞུག་ཏྲེར་གྱི་ཅེ་དང་། ཁམས་དམར་པོ་དེ་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེར་སླེབས་པའི་ཆེ་
བེམ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་ཁུ་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཟད་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
འགྱུབ་པར་གསུངས་སོ།།

སྤྱི་ལ། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ་རྫོ་རྩེ་ཐེག་། གང་གི་མཆོན་སྟོན་ཅམ་ཡང་
བགོ་སྐལ་དུ། རྣམ་ཡང་ཐོབ་དཀའི་ཟབ་ལས་ཆེས་ཟབ་ནོར། སྟོན་བསགས་བསོད་
ནམས་བྱེ་བའི་ཐོང་གིས་ཁུག་། སྤྱི་སྤྱངས་དམན་པའི་སྟོ་གྲོས་འདབ་བརྒྱའི་ས།།
འཇམ་མགོན་ལེགས་བཤད་ཉི་ཟེར་གྱིས་བྲན་པས།། ཅི་དགར་བཞད་པའི་གནད་དོན་
སྤྱང་ཅིའི་བཅུད།། སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་དེང་འདིར་བསྐྱབས།། འོན་ཀྱང་སྟོ་
དམན་བདག་འབྲས་ཟབ་བརྗེད་གཏམ།། མགྱིན་པ་བཏེག་སྟེ་སྤྱི་བའི་འོས་མིན་ཡང་།།
དད་བཙོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན།། རན་གྱིས་བསྐྱལ་བྱིར་གཞན་པན་
སེམས་གྱིས་བཀོད།། དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ལྟར་སྤྱང་ལམ་གྱིས་
ནམ་ཡང་མི་དགྱི་བར།། ཡོངས་རྫོགས་མདོ་སྤྲུགས་བྱང་འབྲེལ་ལམ་བཟང་ལ།། ཐོས་
བསམ་སྟོམ་པ་གོགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །།

ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་བཙོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་ཁེ་ཤ་བྱུང་དགོ་སྟོང་གྲགས་པ་
ཆོས་བཟང་གིས་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་ཆེ་བའི་དོར། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོའི་ཞབས་
རྒྱལ་སྤྱི་བའི་རྒྱན་དུ་ཐོབ་པའི་གྱི་ན་བ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྟོ་གྲོས་གྱིས་རང་

གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་བས་གཡར་ཁལ་དུ་སྦྱར་བས་སྦྱ་ཉེ་ཏུ་ཉེ། །

འདི་རང་ཉིད་ལ་ཁྱིད་རྒྱུ་མེད་ནའང་ནམ་རྒྱུན་གྱི་དཔེ་ཁྱིད་ནང་བཞིན་ཞུས་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྡེ་པོ་ངོས་འཛིན་པ་ཅམ་མ་གཏོར་བར་འདི་
ཅམ་གྱིས་གོ་བ་ཆེ་ཅམ་སྦྱེ་མི་ཐུབ། ས་ལམ་རྒྱས་པ་གཞན་དག་དང་། ཕྱགས་ལ་བལྟ་
སྐབས་དང་པོ་ས་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཅམ་འགྲོ་སྐྱངས་ཆགས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱུང་
ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བལྟ་དགོས། བསྐྱེད་རྫོགས་ནང་དུ་གནད་འགག་བསྐྱུས་ཅམ་ཡོང་
གི་ཡོད། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་སོང་ན་གཞུང་ཕྱགས་རིམ་ལྟ་བུ་ལ་
སྐྱངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསལ་བཤད། རྒྱུ་བས་ཐེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཁྱིད་དེབ་སྟེང་གསུམ་པའི་ཁོངས་
གྱི་ཆོས་ཚན་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་དང་པོར་བོད་ཡིག་བླ་མ་རྫོད་དབུ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་ཚུལ་གྱི་རིགས་ཐེ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་བཅས་བླ་མ་རྫོད་ཚུལ་སྤྲིན་ཁང་ནས། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ལ།

པར་བྱང་སྟོན་ཆེན་པོ།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྱུ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆེན་པོ། ལྷན་པས་
དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོང་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །